

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2023 Г.
С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

СТРАНИЦА

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 1-9

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ:

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 1

ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ
НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА 2

ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ
ЛИЦА 3

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ 4-51

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие****1.1. Организация**

Универсален пенсионен фонд Доверие (Фонда, УПФ „Доверие“, УПФ) е регистриран на 13 февруари 2001 г. с решение No 610/2001 на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, Община Изгрев, ул. Тинтява 13Б, ПК 1113.

Фондът е отделно юридическо лице, което се управлява от „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД (ПОК Доверие, Дружеството) и се представлява заедно от двама изпълнителни директори, или заедно от един изпълнителен директор и председателя на Управителния съвет на Дружеството.

Общото събрание на акционерите на ПОК Доверие от 24 юни 2002 г. взе решение за вливане на Българско пенсионноосигурително дружество и управляваните от него фондове в Пенсионно-осигурителна компания Доверие и съответните управлявани от нея пенсионни фондове. След осъществяване на необходимите процедури на 28 май 2003 г. Българско пенсионноосигурително дружество - Универсален пенсионен фонд се вля в Универсален пенсионен фонд Доверие.

Първите осигурителни вноски във Фонда се получават на 1 април 2002 г. и се отнасят за 2002 г., тъй като вноските за универсален пенсионен фонд, съгласно КСО, стартират от 1 януари 2002 г.

1.2. Доходност

*При изготвяне на таблицата са използвани данни за стойностите на един дял на Универсален пенсионен фонд Доверие, публикувани от Комисията за финансов надзор.

Показател	01.01.2019 г.	01.01.2020 г.	01.01.2021 г.	01.01.2022 г.	01.01.2023 г.	Средно-геометрична номинална доходност 2019 г. – 2023 г.
	31.12.2019 г.	31.12.2020 г.	31.12.2021 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	
Номинална доходност	4.95%	1.44%	4.55%	-12.10%	8.19%	1.14%
Стандартно отклонение	1.50%	5.08%	3.50%	7.34%	3.58%	-
Коефициент на Шарп	3.56	0.37	1.44	-	1.39	-

*Стандартното отклонение е статистическа мярка за разсейването на една величина около нейната средна аритметична или очаквана стойност.

*Коефициентът на Шарп е показател, който съпоставя постигнатата доходност от управлението на инвестиционен портфейл и поетия риск за постигане на тази доходност. Стойността за коефициента на Шарп се оповестява само в случай, че постигнатата номинална доходност за периода е по-висока от безрисковата доходност за съответната година.

*Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Постигането на положителна доходност, получаването на пълния размер на внесените средства и увеличаването на стойността на дяловете не е гарантирано.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие (продължение)

1.3 Осигурени лица

Осигурени лица са всички лица, които са регистрирани участници във фонда и имат постъпила поне една вноска.

Към 31.12.2023 г. броят на осигурените лица в УПФ „Доверие“ е 1,030,429, което представлява 25.62% (по предварителни данни на КФН) от всички осигурени в универсалните пенсионни фондове в България.

Броят на осигурените лица към 31.12.2023 г. е нараснал с 0.12% спрямо отчетените към 31.12.2022 г., 1,029,181 лица.

1.3.1. Новоосигурени лица

Новоосигурени лица са регистрираните участници на фонда, за които през съответната година постъпва първа вноска в УПФ Доверие.

През 2023 г. новоосигурени са 88,264 лица, като те са намалели с 21.32% в сравнение с 2022 г. (112,182).

От всички новоосигурени, през годината, лица, 71,639 са прехвърлени от други фондове, 3,212 лица - с първоначален избор, 12,976 - служебно разпределени лица, за които е постъпила поне една вноска от Национална агенция за приходите (НАП), и 437 лица – с възобновено осигуряване на основание чл.124а от КСО.

1.3.2. Първоначален избор

Всички лица, родени след 31.12.1959 г. и осигурени в ДОО, в тримесечен срок от възникване на правоотношението, могат да изберат универсален пенсионен фонд. Приемане на заявленията за участие в универсален фонд се извършва от Национална агенция за приходите (НАП) по ред и начин, определен в Наредба №33 от 19.09.2006 г. на Комисията за финансов надзор (КФН).

През 2023 г. заявленията за първоначален избор на 2,973 лица бяха приети от НАП и включени като регистрирани участници в УПФ Доверие, което представлява нарастване с 6.33% в сравнение с 2022 г. (2,796 лица).

1.3.3. Служебно разпределени лица

Подлежащи на служебно разпределение са лицата, които не са упражнили правото си на избор в определения законов срок или са направили това повече от един път. Служебното разпределение се извършва по ред и начин, определен в Инструкция №1 от 21.06.2006 г. на Комисията за финансов надзор и Управителния съвет на Национална агенция за приходите.

През 2023 г. бяха извършени общо четири служебни разпределения в десет фонда на 90,411 лица, с 5.22% повече от разпределенията през 2022 г. (85,926 лица).

Служебно разпределени в УПФ „Доверие“ през 2023 г. са 16,170 лица, което е с 7.29% повече от 2022 г. (15,072 лица) и представлява 17.88% от всички подлежащи на разпределение лица. За 80.25% от разпределенията в УПФ „Доверие“, лица постъпиха осигурителни вноски през 2023 г.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие (продължение)

1.3 Осигурени лица (продължение)

1.3.4. Прехвърлени лица

Прехвърлени лица са всички лица, които са променили своето участие и прехвърлили натрупаните си средства от други универсални фондове в УПФ Доверие през отчетната календарна година.

През 2023 г. от други универсални фондове бяха прехвърлени 71,639 лица, което е с 23.55% по-малко, спрямо резултатите за 2022 г. (93,710 лица).

1.3.5. Лица, които са възобновили осигуряването си в универсален пенсионен фонд

Лицата, които в предходен момент са избрали да се осигуряват изцяло за фонд „Пенсии“ на ДОО, респ. фонд „Пенсии за лицата по чл. 69“, могат да променят своето решение и да възобновят своето осигуряване в универсален пенсионен фонд.

През 2023 г. право на възобновяване на осигуряването имаха осигурените лица, на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст (ОСВ) по дял първи на КСО и които навършват изискуемата им възраст по чл. 68, ал.1 от КСО след повече 1 година.

Правото на възобновяване по чл.124а от КСО може да се упражни след изтичане на една година от избора по чл. 46, ал. 1 от КСО. Изборът се извършва със заявление до пенсионно осигурителното дружество, управляващо универсалния фонд, в който лицето желае да участва, по ред и начин, определен в Наредба №33 от 19.09.2006 г. на КФН.

През 2023 г. средствата на 437 лица са прехвърлени от НАП в УПФ Доверие, като този показател е нараснал с 8.17% в сравнение с 2022 г. (404 лица).

1.4. Постъпления

През 2023 г. в УПФ Доверие постъпиха средства за 809,416 лица, което представлява 78.55% от осигурените лица във Фонда. В сравнение с 2022 г. (796,277), лицата с постъпили средства са нараснали с 1.65%.

Общият размер на постъпилите средства във Фонда през 2023 г. е 889,104,882 лв., което е със 0.65% повече от 2022 г. (883,328,100 лв.).

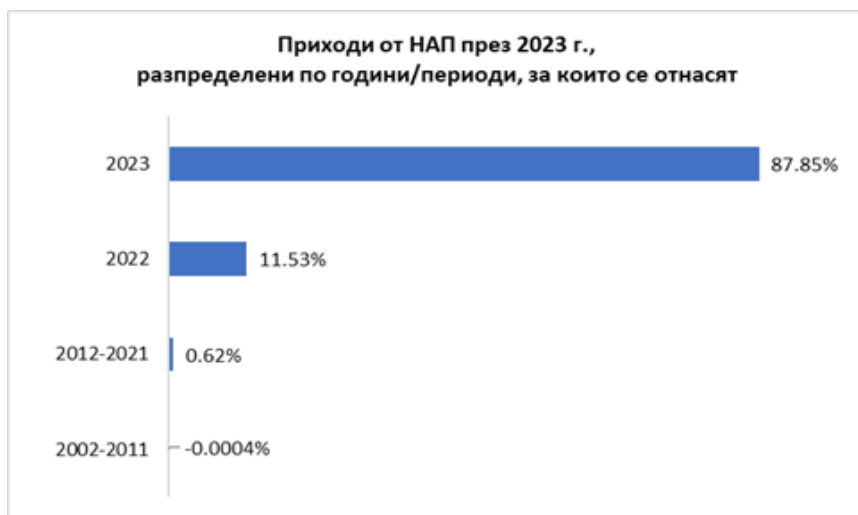
От общо постъпилите средства, 65.51% са преведени от НАП осигурителни вноски и лихви, 34.19 % - прехвърлени суми от други универсални фондове и 0.30% - прехвърлени средства от НАП на лица, възстановили своето осигуряване в УПФ Доверие на основание чл. 124а, ал. 1 от КСО.

От общо преведените от НАП средства през 2023 г., около 87.85% представляват вноски за текущата година, а 12.15% - за минали години.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие (продължение)

1.4. Постъпления (продължение)

Средно годишно на едно осигурено лице през 2023 г. са постъпили 1,098.45 лв., като този показател е намалял с 0.98% в сравнение с 2022 г. (1,109.32 лв.).

Средно месечна осигурителна вноска, постъпила от НАП за 2023 г., е 75.77 лв., като тя е нараснала с 12.69% в сравнение с 2022 г. (67.24 лв.).

Средно прехвърлена сума на едно лице в УПФ Доверие през 2023 г. е 4,243.13 лв., което представлява нарастване с 3.84% в сравнение с 2022 г. (4,086.35 лв.).

Средно прехвърлена сума на едно лице през 2023 г., от НАП в УПФ „Доверие“ за лицата, възобновили осигуряването си, е 6,087.67 лв. в сравнение с 2022 г. (6,647.74 лв.) тази сума е намаляла с 8.42%.

1.5. Осигурени лица, напуснали фонда

Осигурените лица, напуснали Универсален пенсионен фонд „Доверие“ през 2023 г., са 91,516 и в сравнение с 2022 г. (78,865 лица) са нараснали с 16.04%. В зависимост от причината за напускане на фонда, те се разделят на следните групи:

1.5.1. Лица, пожелали прехвърляне в друг универсален пенсионен фонд

Прехвърлени в други универсални фондове през 2023 г. са 79,461 лица или с 14.83% повече от същия показател за 2022 г. (69,198 лица). От тях 79,256 лица са прехвърлени по реда на Наредба №3 от 24.09.2003 г. на КФН, а останалите 205 лица – с дублирани партии поради промяна на идентификатора им.

1.5.2. Починали лица с изплатени средства на техните наследници

През 2023 г. от индивидуалните партии на 2,589 осигурени лица са ползвани наследствени права. В сравнение с 2022 г. (2,847 лица) е налице намаление с 9.06%.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие (продължение)

1.5. Осигурени лица, напуснали фонда (продължение)

1.5.3. Лица, избрали да се осигуряват изцяло във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване (ДОО) и прехвърлили натрупаните средства от УПФ Доверие в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система (ДФГУДПС).

През 2023 г. лицата, които имат право на избор на осигуряване (чл.46, ал. 1 от КСО, ДВ, бр. 19 от 2021 г.) са, осигурени лица, които нямат отпусната пенсия за ОСВ и навършват изискуемата за тях възраст по чл. 68, ал.1:

- от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2025 г. – не по-късно от една година преди възрастта им по чл. 68, ал.1;
- от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2030 г. – не по-късно от две години преди възрастта им по чл. 68, ал.1;
- от 1 януари 2031 г. до 31 декември 2035 г. – не по-късно от три години преди възрастта им по чл. 68, ал.1;
- от 1 януари 2036 г. до 31 декември 2037 г. – не по-късно от четири години преди възрастта им по чл. 68, ал.1;
- след 1 януари 2038 г. – не по-късно от пет години преди възрастта им по чл. 68, ал.1.

Правото на избор по чл.46, ал.1 от КСО може да се упражни след изтичане на една година от избора по чл. 124а, ал. 1 от КСО.

Към 31.12.2023 г. 2,723 лица избраха цялостно осигуряване във фонд „Пенсии“, респ. във фонд „Пенсии за лицата по чл.69“, на ДОО, и прехвърлиха натрупаните средства от УПФ Доверие в ДФГУДПС. В сравнение с 2022 г. (2,018 лица), техният брой се е увеличил с 34.94%.

1.5.4. Лица, упражнили своите пенсионни права

Съгласно чл.167, ал.1 от КСО, право на пенсионни права имат лицата, навършили възрастта им за пенсиониране по чл.68, ал. 1 от КСО.

В зависимост от натрупаната сума към датата на упражняване на пенсионното право, лицата се разпределят в три подгрупи:

- с прехвърлени средства във Фонд за изплащане на пожизнени пенсии Доверие (ФИПП „Доверие“), при размер на натрупаните средства, позволяващ отпускане на допълнителна пожизнена пенсия в размер не по-малък от 15 на сто от размера на минималната пенсия за ОСВ по чл.68, ал.1;

- с прехвърлени средства във Фонд за разсрочени плащания Доверие (ФРП „Доверие“), при размер на натрупаните средства, не по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за ОСВ по чл.68, ал.1, но недостатъчен за отпускане на допълнителна пожизнена пенсия в размер не по-малък от 15 на сто от размера на минималната пенсия за ОСВ по чл.68, ал.1;

- с еднократно изплащане при пенсиониране, при размер на натрупаната сума по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за ОСВ по чл.68, ал.1.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие (продължение)

1.5. Осигурени лица, напуснали фонда (продължение)

1.5.4. Лица, упражнили своите пенсионни права (продължение)

Осигурени лица, упражнили своите пенсионни права	2023 г.	2022 г.	Промяна
Лица с прехвърлени средства във ФИПП "Доверие" за изплащане на пожизнени пенсии	347	216	60.65%
Лица с прехвърлени средства във ФРП "Доверие" за получаване на разсрочени плащания	5, 651	4, 124	37.03%
Лица с еднократно изплащане на средствата	744	461	61.39%
Общо	6, 742	4, 801	40.43%

1.5.5. Лица, пожелали прехвърляне на пенсионни права към пенсионни схеми към Европейския съюз (ЕС) - на Европейската централна банка (ЕЦБ) или на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ).

През 2023 г. само 1 осигурено лице в УПФ „Доверие“ е прехвърлило своите пенсионни права към пенсионни схеми към Европейския съюз (ЕС).

1.6. Управление на риска

Рисковете, пред които е изправен Фондът, се управляват от управляващата компания ПОК „Доверие“ АД, в чиито Доклад за дейността към Финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., е предоставена информацията относно управлението на рисковете.

2. Финансова дейност

2.1. Приходи от лихви

Общо приходите от лихви през 2023 г. са в размер на 70,581 хил. лв. спрямо 35,395 хил. лв. за 2022 г.

2.2. Приходи и разходи от операции с финансови активи и инструменти

В резултат на извършените през 2023 г. сделки с ценни книжа, държани за търгуване и ежедневната им преоценка по тяхната справедлива цена, Фондът е реализирал приходи в размер на 2,729,357 хил. лв. и респективно е извършил 2,377,650 хил. лв. разходи, спрямо 3,378,434 хил. лв. приходи и 4,022,203 хил. лв. разходи за 2022 г.

2.3. Операции с чуждестранни валути

Приходите и съответно разходите от операции с чуждестранна валута се формират от притежаваните през годината в портфейла ценни книжа, деноминирани в американски долари.

Тези позиции са ценни книжа, деноминирани в американски долари, а именно – чуждестранни ДЦК, чуждестранни корпоративни облигации, акции и КИС с обща пазарна стойност към 31.12.2023 г. в размер на 1,031,103 хил. лв. (2022 г.: 984,123 хил. лв.).

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

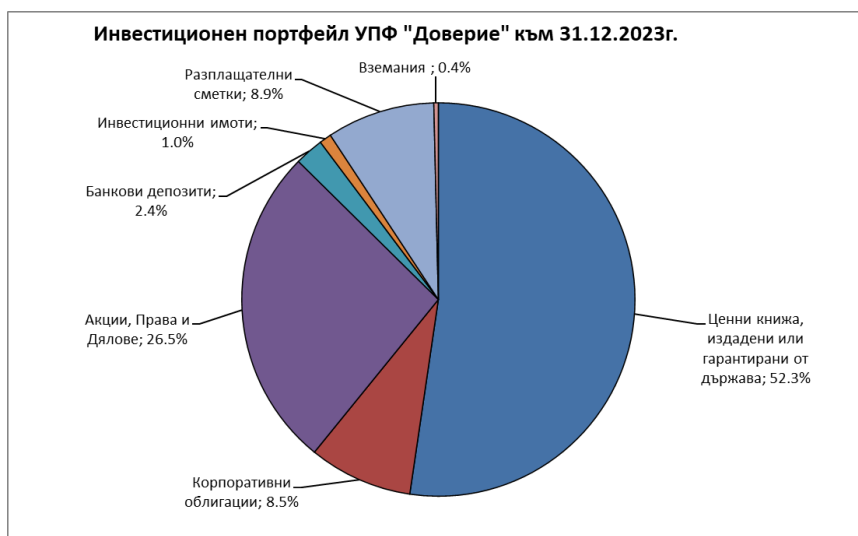
2. Финансова дейност (продължение)

2.3. Операции с чуждестранни валути (продължение)

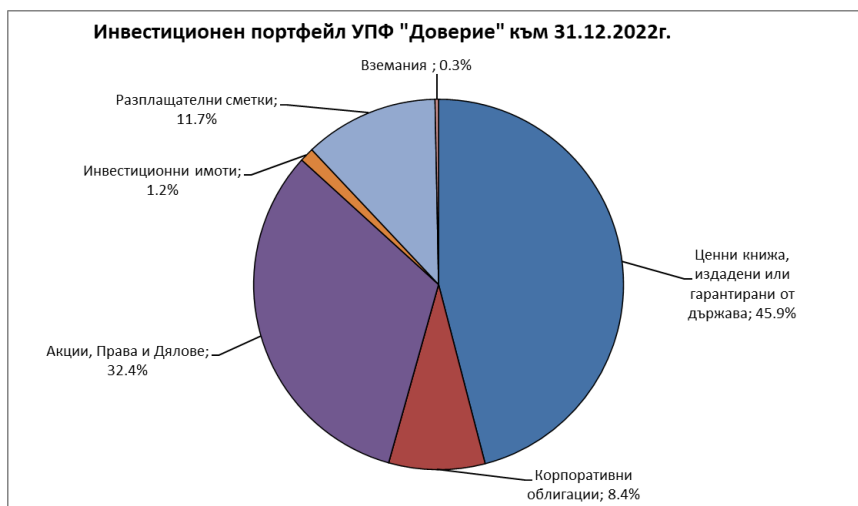
В отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица на Фонда към 31.12.2023 г., като резултат от валутните форуърдни договори е отразено вземане за 6,520 хил. лв. (2022 г.: вземане от 1,058 хил. лв.)

3. Анализ на структурата на портфейла

Структура на портфейла към 31 декември 2023 г.

Структура на портфейла към 31 декември 2022 г.

3.1 Разплащателни сметки

Паричните средства намаляват спрямо предходната година. Всички разплащателни сметки са обект на групов кеш мениджмънт според споразумение за управление на паричните средства с банката попечител.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА, (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3. Анализ на структурата на портфейла (продължение)

3.2. Вземания

Вземанията, свързани с инвестициите /вземания, дължими за периода, свързани с неполучени лихви, дивиденди и др./ се увеличават незначително към края на периода спрямо предходната година.

3.3. Инвестиционни имоти

Към края на 2023 г. Фондът отдава под наем около 85% от офис площите в сградата на ул. Тинтява в град София.

Към края на 2023 г. Фонда успешно отдава под наем собствените си ваканционни комплекси в гр. Несебър. Подписаният договор е дългосрочен. През 2023 г. Фондът е реализирал отрицателен финансов резултат от преоценки на притежаваните инвестиционни имоти в размер на 3,295 хил. лв. (2022 г.: отрицателен финансов резултат от 2,361 хил. лв.).

3.4. Държавни ценни книжа

Относителният дял на държавните ценни книжа към края на 2023 г. е 52.32% от стойността на активите (2022 г.: 45.94%). 42.38% от активите на Фонда са инвестирани в чуждестранни ДЦК (2022 г.: 33.34%), което се дължи на активните действия по реструктурирането и управлението на портфейла.

3.5. Банкови депозити

Към края на 2023 г. Фондът има експозиция в банкови депозити в размер на 2,37% от активите му.

3.6. Корпоративни облигации

Абсолютната стойност на корпоративните облигации се увеличава спрямо 2022 г. Увеличение се наблюдава и при относителния дял в портфейла. Портфейлът от корпоративни облигации е добре диверсифициран, както по географски признак, така и по индустрии.

3.7. Акции и дялове

След изключително тежка за инвеститорите в акции и облигации 2022 г., през 2023 г. част от реализираните загуби от предходната година, бяха възстановени. Почти всички индекси завършиха годината на положителна територия, като по този начин беше прекъснат низходящият тренд започнал през 2022 г.

Като цяло експозицията на фонда в акции и дялове на КИС се намали, както в абсолютна стойност, така и като дял в портфейла.

И през 2023 г. Фондът продължи да следва възприетата активна стратегия по управлението на портфейла от акции и дялове на колективни инвестиционни схеми.

Инвестициите се извършваха след задълбочени анализи на финансовите показатели на отделните компании.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

4. Нормативни изисквания

Съгласно изискванията на КСО и Наредба №9/19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионно осигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди (Наредба 9), издадена от председателя на КФН, от 1 юли 2004 г., се въведе отчитане на средствата на осигурените лица едновременно в лева и в брой дялове. Дружествата следва ежедневно да определят броя дялове във всеки фонд поотделно, както и стойността на нетните им активи, а като резултативна величина и цената на един дял.

Стойността на дяловете се определя ежедневно до 18:00 часа и се обявява във всеки офис на Дружеството, както и в интернет страницата му.

Стойността на един дял към последния работен ден на 2023 г. е 1.77622.

5. Събития след датата на отчетния период

Няма значими събития след отчетната дата, които имат ефект върху финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

6. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на Фонда към края на отчетния период и неговите финансови резултати. Ръководството е изготвило приложения тук финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети в Европейския съюз. Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика при изготвянето на финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Този годишен доклад за дейността е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „Доверие“ АД на дата 25 март 2024 г.

Годишният доклад за дейността е одобрен от Управителния съвет и е подписан от негово име от:

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор
25 март 2024 г.

Кирил Константинов Георгиев
Изпълнителен директор

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща на 31 декември

		<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
		ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
	Бел.		
Приходи от лихви	12	70,581	35,395
Приходи от дивиденди (нетно)	11	28,445	32,204
Нетни печалби/(загуби) от чуждестранни финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата	14	261,000	(395,746)
Нетни печалби/(загуби) от български финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата	13	50,962	(187,817)
Нетни приходи по инвестиционни имоти	15	(2,584)	(1,863)
Общо приходи		<u>408,404</u>	<u>(517,827)</u>
Инвестиционна такса	10	(34,828)	(31,416)
Общо оперативни разходи		<u>(34,828)</u>	<u>(31,416)</u>
Увеличение на нетните активи на разположение на осигурените лица		<u>373,576</u>	<u>(549,243)</u>

Бележките от стр. 4 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Татяна Красиминова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Кирил Константинов Георгиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

За „Кроу България Одит“ ЕООД

Джок Нюнан
Прокурис
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
27.03.2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

за годината, завършваща на 31 декември

		2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
	Бел.		
НЕТНИ АКТИВИ НА ФОНДА КЪМ 1 ЯНУАРИ		4,277,432	4,313,486
Изменение на нетните активи на разположение на осигурените лица		373,576	(549,243)
Увеличения			
Нетно получени вноски от осигурени лица	10	563,740	482,135
Прехвърлени от други фондове		303,975	382,935
		867,715	865,070
Намаления			
Плащания към членове		(46,192)	(32,862)
Прехвърлени във ФИПП и ФРП		(40,696)	(25,823)
Прехвърлени към други фондове		(346,996)	(293,196)
		(433,884)	(351,881)
НЕТНИ АКТИВИ НА ФОНДА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ		5,084,839	4,277,432

Бележките от стр. 4 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Татяна Красиминова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Кирил Константинов Георгиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

За „Кроу България Одит“ ЕООД

Джок Нюнан
Прокурис
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за
одита
27.03.2024 г.

ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
към 31 декември

		31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
		хил. лв.	хил. лв.
АКТИВИ	Бел.		
Парични средства и парични еквиваленти	17	453,643	502,866
Банкови депозити	8.2	120,901	-
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Българската държава	8.1	507,144	540,654
Ценни книжа, издадени от Български емитенти (облигации, акции, КИС)	8.4, 8.7	103,466	113,762
Инвестиции в чужбина	8.5	3,847,606	3,065,774
Деривативни активи, държани с цел управление на риска		6,520	1,058
Вземания, свързани с инвестиции	8.6	12,116	12,293
Инвестиционни имоти	8.3	49,845	53,140
ОБЩО АКТИВИ		5,101,241	4,289,547
ПАСИВИ			
Задължения към ПОК	8.8	3,191	2,734
Задължения, свързани с инвестиции	8.8	232	233
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	8.8	-	-
Задължения към НОИ	8.8	12,979	9,148
ОБЩО ПАСИВИ		16,402	12,115
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		5,084,839	4,277,432

Бележките от стр. 4 до 51 са неразделна част от финансовия отчет.

Татяна Красиминова Колева
Съставител

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Кирил Константинов Георгиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

За „Кроу България Одит“ ЕООД

Джок Нюнан
Прокурис
27.03.2024 г.

Гюляй Рахман
Управител
27.03.2024 г.

Боряна Димова
Регистриран одитор, отговорен за
одита
27.03.2024 г.

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за
одита
27.03.2024 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Организация, дейност и резултати на Универсален пенсионен фонд Доверие

1.1. Организация

Универсален пенсионен фонд Доверие (Фондът, УПФ „Доверие“, УПФ) е регистриран на 13 февруари 2001 г. с решение №610/2001 на Софийски Градски Съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, Община Изгрев, ул. Тинтява 13Б, ПК 1113.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява пред трети лица и се управлява от „Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД (ПОК Доверие, Дружеството), представлявано заедно от двама изпълнителни директори, или заедно от един изпълнителен директор и председателя на Управителния съвет на Дружеството.

1.2. Дейност и резултати

Първите осигурителни вноски във Фонда се получават на 1 април 2002 г. и се отнасят за 2002 г., тъй като вноските за универсален пенсионен фонд съгласно КСО стартират от 1 януари 2002 г. Към 31 декември 2023 г. общият брой на членовете на УПФ „Доверие“ по предварителни данни на КФН е 1,030,429.

Доходността от инвестирането на активите на УПФ „Доверие“ за 2023 г. е 8.19% на годишна база (по данни на КФН).

2. База за изготвяне

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Дружеството се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение б.

При изготвянето на финансовия отчет е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“, доколкото съдържа специфични изисквания към финансовото отчитане на пенсионни фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на този финансов отчет в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

Финансовият отчет на Фонда е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „Доверие“ АД на 25 март 2024 г.

Действащо предприятие

През 2023 г. постъпленията от осигурителни вноски, бележат ръст спрямо 2022 г. За стабилитета на постъпленията основен принос има запазването на броя осигурени лица и като вътрешен за Фонда фактор, на който може да се въздейства относително самостоятелно посредством вземане на стратегически управленски решения.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2. База за изготвяне (продължение)

Действащо предприятие (продължение)

През годината продължи поддържането на малка експозиция на ФДПО към ниско ликвидния капиталов пазар на България като целево се направиха повече инвестиции на международните капиталови пазари. Успешно се постигна относително добра диверсификация на инвестиционния портфейл, както от гледна точка на отделните видове инструменти, сектори и индустрии така и от географска гледна точка.

Съществена част от средствата са инвестирани във високоликвидни чуждестранни ДЦК и корпоративни облигации с висок кредитен рейтинг, поради което значително се подобри качеството на портфейла и значително се намали кредитния риск. Дюрацията на портфейла се поддържаше относително стабилна, за да не се увеличава експозицията към лихвен риск. През годината Фондът поддържа достатъчни наличности от парични средства, с които да се покрият необходимите плащания от тях. Фондът се възползва от пазарната волатилност през годината като приложи активна стратегия за управление на инвестициите, както при капиталовите инструменти, така и при дълговите инструменти.

Ръководството е фокусирано върху продължаващото следване на стратегията на Фонда и поставените цели.

На база на представеното по-горе, при изготвяне на настоящия финансов отчет е приложен като подходящ принципа на действащо предприятие.

3. Нови стандарти

3.1 Промяна в съществените счетоводни политики

Следните нови и променени стандарти и разяснения са в сила от 1 януари 2023 г. но те нямат значителен ефект върху финансовия отчет на Фонда:

(а) Нови и изменени стандарти, приети от Фонда

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“: Определение на „Счетоводни приблизителни оценки“ (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична операция (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), **включително Изменение на МСФО 17** (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — сравнителна информация (издаден на 9 декември 2021 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3. Нови стандарти (продължение)

3.1 Промяна в съществените счетоводни политики (продължение)

(а) Нови и изменени стандарти, приети от Фонда (продължение)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (издаден на 23 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

(б) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Фонда

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2023 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменения на МСФО 16 „Лизинги“: Пасив по лизинг при сделки за продажба с обратен лизинг (издаден на 22 септември 2022 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“:

Класификация на пасивите като текущи и нетекущи (издаден на 23 януари 2020 г.)

Класификация на пасивите като текущи и нетекущи - отлагане на датата на влизане в сила (издаден на 15 юли 2020 г.)

Нетекущи пасиви с договорни клаузи (издаден на 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Фонда през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

(в) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти“: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“: Липса на курс за превалутиране (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.)

4. База за измерване

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на инвестициите на Фонда, които се отчитат по справедлива стойност.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

5. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в български лева (BGN), която е функционалната валута на Фонда. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

6. Използване на приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към края на отчетния период, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Действителните резултати могат да се различават от тези предположения.

Оценките и предположенията се преглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно. Фондът е приложил последователно съществените счетоводни политики, представени по-долу, за всички периоди, представени в този финансов отчет, освен ако не е посочено друго.

Съществените счетоводни приблизителни оценки и преценки се основават на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които се считат за вероятни при дадените обстоятелства. Автентичността им се проверява редовно.

По-долу се разглеждат преценките, които могат да доведат до значителна корекция на балансовата стойност на активите и пасивите през следващата финансова година. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в бележка 16.

Несигурност в допусканията и оценките

Оценка на справедливата стойност

Фондът притежава инвестиционни имоти и финансови инструменти, които се оценяват и оповестяват по справедлива стойност (бележка 16). Входящите данни за определяне на справедливата стойност, използвани при методите за оценка, се категоризират в различни нива, според това, доколко са наблюдаеми:

- Ниво 1: Котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: Входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: Входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Класифицирането на отделна позиция съгласно горепосочените нива се базира на най-ниското ниво на използваните входящи данни, което има значителен ефект върху определянето на справедливата стойност.

Преминаването на позиции от едно ниво в друго се признава в периода на възникване.

7. Съществена информация за счетоводните политики

Фондът е приложил последователно значимите счетоводни политики, представени по-долу, за всички периоди, представени в този финансов отчет, освен ако не е посочено друго.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. Съществена информация за счетоводните политики (продължение)

7.1. Инвестиционни имоти

Първоначално признаване

Инвестиционен имот се признава като актив само когато:

- е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани на инвестиционния имот, да се получат от Фонда; и
- цената на придобиване на инвестиционния имот може да бъде оценена достоверно.

Фондът оценява по този принцип на признаване всички разходи за инвестиционния имот в момента на тяхното извършване. Тези разходи включват първоначално направени разходи за придобиване на инвестиционния имот и извършените след това разходи за допълване, подмяна на част или обслужване на имота. Разходите за ежедневното обслужване и поддръжка на инвестиционен имот се признават в печалба или загуба в момента на извършването им.

Инвестиционните имоти се записват първоначално по цена на придобиване, която включва изплатената сума в пари или парични еквиваленти или справедливата стойност на друго възмездяване, дадено за придобиването на актив, към момента на неговото придобиване или изграждане, или ако е приложимо, сумата, приписана към този актив, когато се признава първоначално в съответствие със специалните изисквания на друг МСС. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка.

Ако плащането е отсрочено извън обичайните кредитни срокове, разликата между равностойността на паричната цена и общото плащане се признава като лихва в течение на периода на кредита.

Последващо оценяване след първоначално признаване

За всеки инвестиционен имот, Фондът прилага модела на справедливата стойност. Справедлива стойност е цената, получена за продажбата на актив или платена за прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Печалбата или загубата, възникваща от промяна в справедливата стойност на инвестиционен имот, се включва в печалбата или загубата за периода, в който възниква.

Където е приложимо, когато се оценява справедливата стойност на инвестиционен имот в съответствие с МСФО 13, Фондът се уверява, че справедливата стойност отразява, наред с други неща, дохода от наеми от настоящи лизингови договори и другите допускания на пазарните участници при определянето на цената на инвестиционния имот при актуални пазарни условия.

Отписване

Инвестиционен имот се отписва при освобождаването или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване.

Печалби или загуби, произтичащи от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разликата между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата в периода на изваждането от употреба или освобождаването. Печалбите не се класифицират като приход.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. Съществена информация за счетоводните политики (продължение)

7.2. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута на Фонда по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс на Българска народна банка (БНБ) към отчетната дата. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена.

Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута, се преизчисляват по курса в деня на транзакцията. Курсови разлики се признават в печалбата или загубата в отчета за всеобхватния доход.

Съгласно Наредба 9, считано от 1 юли 2004 г. паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се преоценяват ежедневно по централния курс на БНБ.

7.3. Инвестиции на Фонда във финансови инструменти

(i) Оценка

Инвестициите на Фонда във финансови инструменти се оценяват по справедлива стойност.

Справедлива стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката.

Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- На основния пазар за съответния актив или пасив, или
- При отсъствие на основен пазар, най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

(ii) Признаване и първоначално измерване

Всички финансови активи са първоначално признати, когато Фондът става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив се измерва първоначално по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, без разходи по сделката. Разходите, пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в наличните нетни активи на разположение на осигурените лица. От този момент Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност в отчета за промените в наличните нетни активи на разположение на осигурените лица.

(iii) Последващо измерване

Всички финансови инструменти се оценяват в последствие по справедлива стойност. Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на Фонда към пенсионерите или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. Съществена информация за счетоводните политики (продължение)

7.3. Инвестиции на Фонда във финансови инструменти (продължение)

(iii) Последващо измерване (продължение)

Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се отчитат в отчета за промените в наличните нетни активи на разположение на осигурените лица.

(iv) Отписване

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или, при която Фондът не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Фондът отписва определени инвестиционни ценни книжа, когато бъдат определени като несъбираеми или когато има информация, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване. Отписаните финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в наличните нетни активи на разположение на осигурените лица.

7.4. Приходи от лихви

Фондът реализира приход от лихви от депозити, разплащателни сметки и дългови ценни книжа.

Приходът от лихви се начислява на месечна база. Отрицателна лихва, начислена по финансовите активи се представя като платими лихви.

7.5. Приходи от дивиденди

Приходи от дивиденди се признават в печалбата или загубата на датата, на която правото за получаване на прихода е установено.

7.6. Нетни печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

Нетните печалби/(загуби) от финансови инструменти, определени по справедлива стойност включват всички реализирани и нереализирани промени в справедливите стойности и разлики от чуждестранна валута и изключват приход от лихви и дивиденди.

7.7. Деривати

Деривативите се признават първоначално по справедлива стойност; пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалби и загуби при възникване. След първоначално признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност, като промените обикновено се отчитат в печалбата или загубата.

Съгласно възприетата инвестиционна политика, деривативните финансови инструменти се държат с цел управление на риска, възникващ от валутни позиции в чуждестранна валута. През 2023 г. такива операции са извършвани чрез валутни форуърдни договори с няколко банки.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

7. Съществена информация за счетоводните политики (продължение)

7.8. Такси и удържки

ПОК „Доверие“ АД събира задължителни такси и удържки във връзка с управлението ѝ на Фонда, определени в Кодекса за социалното осигуряване.

Всички такси и удържки се начисляват в момента на тяхното възникване съгласно предвидените в Кодекса за социалното осигуряване обстоятелства, посочени по-долу и в размерите, както следва:

- удържка от всяка осигурителна вноска в размер до 3.75% (2022 г. – до 3.75%.) и
- годишна инвестиционна такса, изчислена върху стойността на нетните активи на Фонда в зависимост от периода, през който те са били управлявани от ПОК „Доверие“ АД, в размер до 0.75% (2022 г. – до 0.75%.).

Инвестиционната такса се представя като разход в отчета за доходите на Фонда, докато постъпленията от осигурителни вноски се представят в отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица на Фонда нетно от съответните удържки.

ПОК „Доверие“ АД може да събира и допълнителна такса в размер до 10 лева при прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в пенсионна схема съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 или чл. 343е, ал. 1 от КСО, като таксата се заплаща от осигуреното лице.

Конкретният размер на таксите и удържките за съответния период се публикуват на външната интернет страница на ПОК „Доверие“ АД (<https://www.poc-doverie.bg>).

7.9. Данъчно облагане

Съгласно действащата данъчна уредба в Република България, Фондът е освободен от плащането на данък върху дохода.

Въпреки това някои приходи от дивиденди и лихви, получени от Фонда, подлежат на данък при източника, възникнал в съответните държави.

7.10. Пасиви

Пасивите на Фонда, съгласно Наредба №9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионно-осигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди, се състоят от начислени задължения към

Компанията за заплащане на задължителните такси и удържки (виж по-горе), начислени суми за изплащане на осигурени лица, наследниците им и пенсионери на Фонда, както и от задължения свързани с инвестициите в активи.

Задълженията за изплащане на осигурени лица, наследниците им и пенсионери на Фонда се начисляват при настъпване на съответното осигурително събитие.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд

Нетните активи на УПФ към 31 декември 2023 г. и 2022 г. са както следва:

	Бел.	31.12.2023 г. (хил. лв.).	31.12.2022 г. (хил. лв.).
АКТИВИ			
Държавни ценни книжа, издадени от Република България	8.1	507,144	540,654
Банкови депозити	8.2	120,901	-
Инвестиционни имоти	8.3	49,845	53,140
Корпоративни облигации	8.4	39,457	33,405
Инвестиции в чужбина	8.5	3,847,606	3,065,774
Деривати		6,520	1,058
Вземания, свързани с инвестиции	8.6	12,116	12,293
Акции и дялове на местни емитенти	8.7	64,009	80,357
Разплащателни сметки в лева		214,486	257,323
Разплащателни сметки във валута		239,157	245,543
ОБЩО АКТИВИ		5,101,241	4,289,548
Минус: Задължения	8.8	(16,402)	(12,115)
ОБЩО НЕТНИ АКТИВИ		5,084,839	4,277,432

8.1. Държавни ценни книжа, издадени от Република България

През 2023 г. Фондът намалява експозицията си в държавни ценни книжа. Деноминирани в лева държавни ценни книжа се увеличават, държавните ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута, намаляват.

	31.12.2023 г. (хил. лв.).	31.12.2022 г. (хил. лв.).
Държавни ценни книжа и книжа, деноминирани в лева	415,489	380,609
Държавни ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута	91,655	160,045
Общо	507,144	540,654

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.).
Република България	BG2030121110	0.000%	BGN	310,348	17.05.2025 г.	296,821
Република България	BG2040019213	1.500%	BGN	66,130	21.06.2039 г.	48,963
Република България	BG2030021112	0.000%	BGN	21,800	24.02.2026 г.	20,297
Република България	BG2040121217	0.250%	BGN	59,562	24.05.2029 г.	49,408
Република България	XS1083844503	2.950%	EUR	8,686	03.09.2024 г.	17,023
Република България	XS2536817484	4.625%	EUR	4,000	23.09.2034 г.	8,404
Република България	XS2536817211	4.125%	EUR	26,750	23.09.2029 г.	54,296
Република България	BG2040210218	5.750%	EUR	5,790	29.09.2025 г.	11,932
Общо						507,144

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.1. Държавни ценни книжа, издадени от Република България (продължение)

Експозицията на Фонда в български държавни ценни книжа към 31 декември 2023 г. е както следва:

Инвестициите в ДЦК са преоценени по справедлива стойност.

Експозицията на Фонда в български държавни ценни книжа към 31 декември 2022 г. е както следва:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.).
Република България	BG2030121110	0.000%	BGN	310,348	17.05.2025 г.	281,424
Република България	BG2040019213	1.500%	BGN	66,130	21.06.2039 г.	35,055
Република България	BG2030021112	0.000%	BGN	21,800	24.02.2026 г.	19,391
Република България	BG2040121217	0.250%	BGN	59,562	24.05.2029 г.	44,739
Република България	XS1083844503	2.950%	EUR	13,686	03.09.2024 г.	26,910
Република България	XS2536817484	4.625%	EUR	9,000	23.09.2034 г.	17,713
Република България	XS2536817211	4.125%	EUR	26,750	23.09.2029 г.	51,859
Република България	BG2040210218	5.750%	EUR	5,790	29.09.2025 г.	12,160
Република България	XS1208855889	2.625%	EUR	26,640	26.03.2027 г.	51,403
Общо						540,654

Инвестициите в ДЦК са преоценени по справедлива стойност.

8.2. Банкови депозити

Депозити към 31 декември 2023 г.:

Банка	Валута	Номинална стойност (хил. лв.).	Падеж	Стойност (хил. лв.).	Кредитен рейтинг	Рейтин- гова агенция
ING BANK N.V.	EUR	10,000	24.01.2024 г.	20,123	A+	S&P
ING BANK N.V.	EUR	10,000	15.02.2024 г.	20,122	A+	S&P
ING BANK N.V.	EUR	10,000	29.04.2024 г.	20,046	A+	S&P
ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ Б-Я	BGN	20,000	26.04.2024 г.	20,130	BBB	BCRA
ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ Б-Я	BGN	20,000	25.10.2024 г.	20,134	BBB	BCRA
ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ Б-Я	BGN	20,000	08.01.2024 г.	20,346	BBB	BCRA
Общо				120,901		

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.3. Инвестиционни имоти

Към 31 декември 2023 г. Универсален пенсионен фонд Доверие притежава инвестиционни имоти:

Описание	Дата на придобиване	Местонахождение на имота	Цена на придобиване (хил. лв.)	Справедлива стойност (хил. лв.)
УПИ - 24	23.11.2007 г.	с. Св. Влас	1,938	1,820
Имот Несебър - право на строеж - 24	30.11.2010 г.	с. Св. Влас	3,389	1,635
УПИ - 25	21.12.2011 г.	с. Св. Влас	10,392	7,120
Имот Несебър - право на строеж - 25	21.12.2011 г.	с. Св. Влас	11,520	3,844
Имот Несебър	29.01.2009 г.	гр. Несебър	3,077	8,613
УПИ	30.04.2009 г.	гр. Разлог	1,682	152
Жилищен комплекс	30.04.2009 г.	гр. Разлог	3,066	9,029
Земя и офис сграда	01.06.2010 г.	гр. София	15,372	17,632
Общо				49,845

Към 31 декември 2022 г. Универсален пенсионен фонд Доверие притежава инвестиционни имоти:

Описание	Дата на придобиване	Местонахождение на имота	Цена на придобиване (хил. лв.)	Справедлива стойност (хил. лв.)
УПИ – 24	23.11.2007 г.	с. Св. Влас	1,938	1,899
Имот Несебър - право на строеж – 24	30.11.2010 г.	с. Св. Влас	3,389	2,223
УПИ – 25	21.12.2011 г.	с. Св. Влас	10,392	7,432
Имот Несебър - право на строеж – 25	21.12.2011 г.	с. Св. Влас	11,520	5,307
Имот Несебър	29.01.2009 г.	гр. Несебър	3,077	9,129
УПИ	30.04.2009 г.	гр. Разлог	1,682	150
Жилищен комплекс	30.04.2009 г.	гр. Разлог	3,066	9,602
Земя и офис сграда	01.06.2010 г.	гр. София	15,372	17,398
Общо				53,140

Равнение на измененията в балансовата стойност

В хиляди лева

	Бел.	2023 г.	2022 г.
Баланс на 1 януари		53,140	55,501
Промяна в справедливата стойност		(3,295)	(2,361)
Баланс към 31 декември		49,845	53,140

Оценката на инвестиционните имоти по справедлива стойност към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. е извършена от независими външни оценители.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.3. Инвестиционни имоти (продължение)

За имот Ваканционен комплекс гр. Несебър с балансова стойност към края на 2023 г. в размер на 8,613 хил. лв. (2022 г.: 9,129 хил. лв.), независимият оценител е използвал два метода за оценка: Метод на дисконтираните парични потоци и Метод на пазарните аналози. Съотношението между двата метода, което е ползвано при определяне на крайната пазарна цена, е 50/50.

За имот Ваканционен комплекс гр. Разлог с балансова стойност към края на 2023 г. в размер на 9,180 хил. лв. (2022 г.: 9,752 хил. лв.), независимият оценител е използвал метод за оценка: Метод на пазарните аналози.

За имоти в гр. Св. Влас с балансова стойност към края на 2023 г. в размер на 7,120 хил. лв. (2022 г.: 7,432 хил. лв.) (имот 25) и 1,820 хил. лв. (2022 г.: 1,899 хил. лв.) (имот 24), независимият оценител е използвал метод за оценка: Метода на пазарните аналози. За право на строеж гр. Св. Влас с балансова стойност към края на 2023 г. в размер на 3,845 хил. лв. (2022 г.: 5,307 хил. лв.) (имот 25) и 1,635 хил. лв. (2022 г.: 2,223 хил. лв.) (имот 24), независимият оценител е използвал метод за оценка, чрез който първоначално оценява съвкупността от поземлените имоти и правото на строеж по метода на Остатъчната стойност. Извеждането на стойността на правото на строеж се получава, като разликата от Метод на Остатъчната стойност и стойността на УПИ по Метод на пазарните аналози.

За идеални части от УПИ X-1455 от кв. 1, м. „Дианабад“ и изградена в него офисна сграда, находящи се в гр. София, ул. „Тинтява“ 13Б, с балансова стойност към края на 2023 г. в размер на 17,632 хил. лв. (2022 г.: 17,398 хил. лв.), независимият оценител е използвал метод за оценка: Метод на капитализиране на дохода.

За извеждане на справедлива стойност на оценяваните активи се използват хипотези от ниво 2. Информацията за това ниво се основава на входящи данни, които са наблюдавани на пазара. Връзката между методите за оценка и съществените ненаблюдаеми входящи данни и между ключовите ненаблюдаеми входящи данни и справедливата стойност е посочена в Бележка 16.

Съгласно разпоредбите на КСО и по-конкретно „Чл. 180в. ал. (1) След изтичане на 5 години от придобиването на всеки отделен инвестиционен имот, притежаван от фонда за допълнително задължително пенсионно осигуряване, пенсионноосигурителното дружество е длъжно към края на всяко тримесечие да съпоставя постигнатата доходност от този имот за предходния 60-месечен период с постигнатата доходност при управлението на фонда за същия период.

Ал. (2) Когато доходността от имота е по-ниска от 50 на сто от доходността при управлението на фонда за съответния период, пенсионноосигурителното дружество е длъжно в срок до 24 месеца от установяване на това обстоятелство да продаде инвестиционния имот на цена не по-ниска от пазарната. Настъпването на промени през 24-месечния период в доходността от инвестиционния имот и/или в доходността от управлението на фонда не освобождава дружеството от това задължение.“ Редът и начинът за изчисляване и съпоставяне на доходността по ал. 1 и 2 се определят в чл. 23а от „Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания“. Въпросът с имотите придобити преди 18 ноември 2018 г. е уреден в § 157 пенсионноосигурително дружество, което управлява фонд за допълнително пенсионно осигуряване, който към 18 ноември 2018 г. притежава инвестиционни имоти, извършва първото съпоставяне на постигнатата доходност от тези имоти съгласно чл. 180в, ал. 1 и 2 към 31 декември 2023 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.3. Инвестиционни имоти (продължение)

Съгласно § 157 изчислението за постигнатата доходност, започна 2019 г., като за изминалият период доходността по фондове и имоти бе изчислена съгласно разпоредбите на чл. 23а, от Наредба № 9.

В резултат на направените изчисления, ръководството на Компанията взе решение имотите собственост на УПФ „Доверие“ с балансова стойност в размер на 32 213 хил. лв. към 31 декември 2023 г. да бъдат предложени за продажба.

8.4 Корпоративни облигации

Отчетната стойност на корпоративните облигации се увеличава сравнение с 2022 г. Тези облигации са приети за търговия на облигационния сегмент на БФБ – София и са обезпечени. Таблицата по-долу дава детайлна информация за корпоративните облигации към 31 декември 2023 г.

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.)
Браво Пропърти АДСИЦ	BG2100008197	3.25% 6 м. EURIBOR+ 3.00%, но не по- малко от 3.00%	BGN	2,030	11.04.2024	1,734
Монбат АД Български енергиен холдинг АД	BG2100023170 XS1839682116	3.50%	EUR	10,500	28.06.2025	20,207
Ти Би Ай Банк	BG2100007215	5.25%	EUR	1,100	30.07.2031	2,112
Ти Би Ай Банк	BG2100005235	9.00%	EUR	1,400	09.06.2026	2,822
БАКБ	BG2100022222	5.00%	EUR	2,900	23.12.2029	5,621
Общо						39,457

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ, (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.4. Корпоративни облигации (продължение)

Таблицата по-долу дава детайлна информация за корпоративните облигации към 31 декември 2022 г.

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлив а стойност (хил. лв.)
Браво Пропърти АДСИЦ	BG2100008197	3.25% 6 м. EURIBOR+ 3.00%, но не по-малко от 3.00%	BGN	2,025	11.04.2024	1,807
Монбат АД Български енергиен холдинг АД	BG2100023170		EUR	4,395	20.01.2025	8,471
Ти Би Ай Банк	XS1839682116	3.50%	EUR	10,500	28.06.2025	18,965
ХипоКредит АД	BG2100007215	5.25%	EUR	1,000	30.07.2031	1,940
ХипоКредит АД	BG2100018089	1.90%	EUR	1,320	30.12.2023	1,141
ХипоКредит АД	BG2100038079	1.90%	EUR	1,174	30.12.2023	1,081
Общо						33,405

8.5. Инвестиции в чужбина

Най-голям дял в чуждестранните ценни книжа имат държавните ценни книжа, емитирани от страни членки на ЕС. Индивидуалните инвестиции (облигации) се увеличават спрямо 2022 г.

Увеличение се наблюдава и при инвестициите в индексни и взаимни фондове.

Минимално намаление се наблюдава при инвестициите в акции спрямо 2022 г.

Таблицата по-долу представя инвестициите на Универсален пенсионен фонд в чуждестранни ценни книжа към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

	Бел.	31.12.2023 г. (хил. лв.)	31.12.2022 г. (хил. лв.)
ДЦК на държави от ЕС	8.5.1	1,549,886	929,859
ДЦК на държави извън ЕС	8.5.2	611,980	500,316
Индивидуални инвестиции (облигации)	8.5.3	395,895	327,320
Индексни и взаимни фондове	8.5.4	750,488	728,054
Акции	8.5.5	539,357	580,225
Общо		3,847,606	3,065,774

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ, (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.1. Държавни или държавно гарантирани ценни книжа на държави от ЕС

Към 31 декември 2023 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.).
Република Румъния	XS1060842975	3.63%	EUR	27,100	24.04.2024	54,186
Република Румъния	XS1129788524	2.88%	EUR	14,500	28.10.2024	28,316
Република Румъния	XS1312891549	2.75%	EUR	39,700	29.10.2025	76,024
Република Румъния	XS1934867547	2.00%	EUR	10,900	08.12.2026	20,040
Република Румъния	XS1892141620	2.88%	EUR	4,700	11.03.2029	8,523
Република Румъния	XS1420357318	2.88%	EUR	7,450	26.05.2028	13,844
Република Румъния	XS2434895558	2.13%	EUR	18,300	07.03.2028	33,020
Република Румъния	XS2538440780	5.00%	EUR	26,000	27.09.2026	52,756
Република Румъния	XS2689949399	5.50%	EUR	15,500	18.09.2028	31,568
Република Румъния	RO00TTP19A72	4.40%	EUR	7,000	28.11.2025	13,826
Унгария	XS2161992198	1.13%	EUR	18,000	28.04.2026	33,299
Унгария	XS1696445516	1.75%	EUR	4,400	10.10.2027	8,090
Унгария	XS2386583145	0.13%	EUR	16,100	21.09.2028	26,273
Унгария	XS2259191273	0.50%	EUR	10,600	18.11.2030	16,227
Германия	DE0001102606	1.70%	EUR	19,400	15.08.2032	37,384
Германия	DE000BU2Z007	2.30%	EUR	89,000	15.02.2033	182,341
Германия	DE000BU2Z015	2.60%	EUR	63,000	15.08.2033	130,836
Франция	FR001400BKZ3	0.00%	EUR	72,600	25.11.2032	136,965
Франция	FR001400H7V7	3.00%	EUR	87,100	25.05.2033	180,237
Франция	FR0127921080	0.00%	EUR	17,000	12.06.2024	32,718
Република Хърватия	XS1117298916	3.00%	EUR	10,450	11.03.2025	20,804
Република Хърватия	XS1843434876	1.13%	EUR	10,200	19.06.2029	18,190
Испания	ES00000127A2	1.95%	EUR	12,600	30.07.2030	23,756
Испания	ES0000012K61	2.55%	EUR	22,300	31.10.2032	42,673
Италия	IT0005544082	4.35%	EUR	25,000	01.11.2033	52,161
Италия	IT0005452989	0.00%	EUR	10,000	15.08.2024	19,164
Италия	IT0005439275	0.00%	EUR	28,000	15.04.2024	54,206
Италия	IT0005474330	0.00%	EUR	9,400	15.12.2024	17,829
Италия	IT0005494239	2.50%	EUR	32,400	01.12.2032	58,659
Полша	XS1508566392	1.00%	EUR	3,600	25.10.2028	6,579
Полша	XS1015428821	3.00%	EUR	23,300	15.01.2024	46,768
Полша	XS0841073793	3.38%	EUR	4,500	09.07.2024	8,909
Република Португалия	PTOTEL0E0028	0.48%	EUR	10,850	18.10.2030	18,660
Република Португалия	PTOTEY0E0031	1.65%	EUR	17,300	16.07.2032	31,521
BANK GOSPODARSTWA KRAJOW	XS2397082939	0.38%	EUR	8,100	13.10.2028	13,534
						1,549,886

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ, (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.1. Държавни или държавно гарантирани ценни книжа на държави от ЕС (продължение)

Към 31 декември 2022 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /’000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.).
Република Румъния	XS1060842975	3.63%	EUR	27,100	24.04.2024	54,237
Република Румъния	XS1129788524	2.88%	EUR	14,500	28.10.2024	27,980
Република Румъния	XS1312891549	2.75%	EUR	39,700	29.10.2025	75,052
Република Румъния	XS1934867547	2.00%	EUR	10,900	08.12.2026	19,118
Република Румъния	XS1892141620	2.88%	EUR	4,700	11.03.2029	7,798
Република Румъния	XS1420357318	2.88%	EUR	7,450	26.05.2028	12,818
Република Румъния	XS2434895558	2.13%	EUR	18,300	07.03.2028	30,402
Република Румъния	XS2538440780	5.00%	EUR	26,000	27.09.2026	51,738
Република Румъния	ROE3GCPAFCP6	1.00%	EUR	32,500	13.12.2023	62,229
Република Румъния	RO00TTP19A72	4.40%	EUR	7,000	28.11.2025	13,659
Република Румъния	RO3SQY3RSKX5	0.00%	EUR	4,500	27.11.2023	8,560
Унгария	XS2161992198	1.13%	EUR	18,000	28.04.2026	31,556
Унгария	XS1696445516	1.75%	EUR	4,400	10.10.2027	7,545
Унгария	XS2386583145	0.13%	EUR	16,100	21.09.2028	23,205
Унгария	XS2259191273	0.50%	EUR	10,600	18.11.2030	14,172
Германия	DE0001102606	1.70%	EUR	19,400	15.08.2032	35,467
Франция	FR001400BKZ3	0.00%	EUR	37,700	25.11.2032	66,967
Република Хърватия	XS1117298916	3.00%	EUR	10,450	11.03.2025	20,828
Република Хърватия	XS1843434876	1.13%	EUR	10,200	19.06.2029	17,044
Испания	ES00000127A2	1.95%	EUR	12,600	30.07.2030	22,510
Испания	ES0000012K61	2.55%	EUR	19,600	31.10.2032	35,023
Италия	IT0005445306	0.50%	EUR	21,650	15.07.2028	34,931
Италия	IT0005452989	0.00%	EUR	10,000	15.08.2024	18,556
Италия	IT0005439275	0.00%	EUR	28,000	15.04.2024	52,577
Италия	IT0005474330	0.00%	EUR	9,400	15.12.2024	17,256
Италия	IT0005494239	2.50%	EUR	32,400	01.12.2032	52,729
Полша	XS1508566392	1.00%	EUR	3,600	25.10.2028	6,127
Полша	XS1015428821	3.00%	EUR	23,300	15.01.2024	46,820
Полша	XS0841073793	3.38%	EUR	4,500	09.07.2024	8,961
Република Португалия	PTOTEL0E0028	0.48%	EUR	10,850	18.10.2030	17,084
Република Португалия	PTOTEY0E0031	1.65%	EUR	14,600	16.07.2032	24,491
BANK GOSPODARSTWA KRAJOW	XS2397082939	0.38%	EUR	8,100	13.10.2028	12,419
						929,859

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.2. Държавни ценни книжа на държави извън ЕС

Към 31 декември 2023 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.).
САЩ	US91282CFX48	4.50%	USD	5,000	30.11.2024	8,852
САЩ	US91282CHC82	3.38%	USD	40,900	15.05.2033	69,828
САЩ	US91282CHT18	3.88%	USD	37,100	15.08.2033	66,569
Мексико	XS1751001139	1.75%	EUR	22,806	17.04.2028	41,947
Мексико	XS1974394675	1.63%	EUR	22,900	08.04.2026	43,522
Чили	XS1346652891	1.75%	EUR	4,500	20.01.2026	8,643
Чили	XS1236685613	1.88%	EUR	6,200	27.05.2030	11,117
Чили	XS2369244087	0.10%	EUR	26,400	26.01.2027	46,858
Чили	XS2388560604	0.55%	EUR	16,500	21.01.2029	28,256
Чили	XS1151586945	1.63%	EUR	19,000	30.01.2025	36,832
Израел	XS1023541847	2.88%	EUR	30,800	29.01.2024	61,677
Индонезия	XS2366690332	1.00%	EUR	10,800	28.07.2029	18,451
Индонезия	XS1647481206	2.15%	EUR	12,100	18.07.2024	23,588
Индонезия	XS1268430201	3.38%	EUR	13,746	30.07.2025	27,048
Индонезия	XS2100404396	0.90%	EUR	13,500	14.02.2027	24,421
Индонезия	XS2069959398	1.40%	EUR	6,200	30.10.2031	10,275
Китай	XS2078532913	0.13%	EUR	18,900	12.11.2026	33,886
Китай	XS2078533218	0.50%	EUR	8,900	12.11.2031	14,405
Китай	XS2259626856	0.25%	EUR	2,000	25.11.2030	3,252
Саудитска Арабия	XS2024540622	0.75%	EUR	5,500	09.07.2027	9,892
Колумбия	XS1385239006	3.88%	EUR	11,400	22.03.2026	22,661
Общо						611,980

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.2. Държавни ценни книжа на държави извън ЕС (продължение)

Към 31 декември 2022 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Лихвен купон	Валута	Номинал /'000/	Падеж	Справедлива стойност (хил. лв.).
САЩ	US91282CFX48	4.50%	USD	5,000	30.11.2024	9,204
Мексико	XS1751001139	1.75%	EUR	22,806	17.04.2028	40,319
Мексико	XS1974394675	1.63%	EUR	22,900	08.04.2026	42,614
Чили	XS1346652891	1.75%	EUR	4,500	20.01.2026	8,410
Чили	XS1236685613	1.88%	EUR	6,200	27.05.2030	10,605
Чили	XS2369244087	0.10%	EUR	26,400	26.01.2027	44,176
Чили	XS2388560604	0.55%	EUR	16,500	21.01.2029	26,471
Чили	XS1151586945	1.63%	EUR	19,000	30.01.2025	35,980
Израел	XS1023541847	2.88%	EUR	30,800	29.01.2024	61,397
Израел	XS1936100483	1.50%	EUR	8,400	16.01.2029	14,949
Индонезия	XS2366690332	1.00%	EUR	10,800	28.07.2029	17,061
Индонезия	XS1647481206	2.15%	EUR	12,100	18.07.2024	23,368
Индонезия	XS1432493879	2.63%	EUR	13,000	14.06.2023	25,708
Индонезия	XS1268430201	3.38%	EUR	13,746	30.07.2025	27,031
Индонезия	XS2100404396	0.90%	EUR	13,500	14.02.2027	23,384
Индонезия	XS2069959398	1.40%	EUR	6,200	30.10.2031	9,458
Китай	XS2078532913	0.13%	EUR	18,900	12.11.2026	32,667
Китай	XS2078533218	0.50%	EUR	8,900	12.11.2031	13,205
Китай	XS2259626856	0.25%	EUR	2,000	25.11.2030	3,107
Саудитска Арабия	XS2024540622	0.75%	EUR	5,500	09.07.2027	9,609
Колумбия	XS1385239006	3.88%	EUR	11,400	22.03.2026	21,593
Общо						500,316

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.3 Индивидуални инвестиции (облигации)

Към 31 декември 2023 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Валута	Номинал /'000/.	Справедлива стойност (хил. лв.).
VERIZON	XS1146282634	BBB+	S&P	EUR	3,600	7,109
Ford	XS1959498160	BB+	S&P	EUR	4,500	8,993
America Movil	XS1379122101	BBB+	S&P	EUR	2,500	4,917
RENAULT SA	FR0013329315	BB+	S&P	EUR	8,500	16,526
Softbank Group Corp	XS2361253862	BB	S&P	EUR	4,400	8,518
NE Property Cooperatief	XS1722898431	BBB	Fitch	EUR	7,900	14,961
SAP AG	DE000A2TSTE8	A	S&P	EUR	2,000	3,809
Deutsche Pfandbriefbank AG	DE000A3T0X97	BBB	S&P	EUR	3,100	5,748
Volvo Car AB	XS1724626699	Ba1	Moody's	EUR	4,000	7,779
VOLKSWAGEN Fin Serv AG	XS2438615606	BBB+	S&P	EUR	3,000	5,671
THYSSENKRUPP AG	DE000A14J587	Ba3	Moody's	EUR	6,190	12,148
Teva Pharm	XS1813724603	BB-	Fitch	EUR	6,000	11,882
Peugeot S.A.	FR0013323326	BBB	S&P	EUR	5,000	9,738
GENERAL ELECTRIC CO	XS1612542826	BBB	Fitch	EUR	3,000	5,698
Valeo	FR0013342334	BB+	S&P	EUR	2,200	4,187
Credit Agricole	FR00140098S7	A+	S&P	EUR	5,200	9,843
DXC Technology	XS1883245331	Baa2	Moody's	EUR	8,100	15,547
Vonovia SE	DE000A3MQS56	BBB+	S&P	EUR	3,000	5,678
PKO Bank Polski SA	XS2582358789	A3	Moody's	EUR	7,100	14,742
Deutsche Bank AG	DE000DL19US6	BBB-	S&P	EUR	4,000	7,855
Nissan Motor Co	XS2228683277	BB+	S&P	EUR	4,000	7,802
Volkswagen Leasing	XS2694872081	BBB+	S&P	EUR	5,400	10,897
Pepsico Inc	XS1061714165	A+	S&P	EUR	2,500	4,935
Goldman Sachs	XS1458408561	BBB+	S&P	EUR	4,000	7,572
Daimler AG	DE000A289XJ2	A	S&P	EUR	2,000	3,855
LeasePlan Corporation NV	XS2384269101	A-	S&P	EUR	6,250	11,228
ING Bank	XS2697483118	A1	Moody's	EUR	10,300	20,832
Verizon	XS1708161291	BBB+	S&P	EUR	3,000	5,624
Swedbank AB	XS2404027935	A+	S&P	EUR	4,600	8,299
Apple Inc	XS1135337498	AA+	S&P	EUR	2,000	3,807
Deutsche Bank AG	DE000DL19U23	BBB-	S&P	EUR	4,000	7,462
Banco Santander SA	XS2113889351	Baa1	Moody's	EUR	4,000	7,207
Renault	FR0014006W65	BB+	S&P	EUR	5,300	10,073
Pfizer Inc	XS1574158082	A	Fitch	EUR	2,700	5,040
Berkshire Hathaway Inc	XS1200679071	A+	Fitch	EUR	2,700	5,017
Nova Ljubljanska Banka	XS2641055012	BBB	S&P	EUR	1,300	2,766
Ceska Sportelna AS	XS2638560156	BBB+	S&P	EUR	2,000	4,169
DXC Capital Funding LTD	XS2384715244	BBB-	S&P	EUR	5,200	9,024
Fresenius SE & Co KGAA	XS2152329053	Baa3	Moody's	EUR	4,000	7,420

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.3 Индивидуални инвестиции (облигации) (продължение)

Към 31 декември 2023 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Валута	Номинал /'000/	Справедлива стойност /BGN'000/
Raiffeisen Bank Romania	XS2700245561	Baa2	Moody's	EUR	1,900	3,886
Goldman Sachs	XS1796209010	BBB+	S&P	EUR	2,000	3,791
CK Hutchison	XS1391086987	A-	Fitch	EUR	2,570	4,841
BAT Netherlands Finance	XS2153597518	Baa2	Moody's	EUR	4,000	7,981
Valeo	FR0014004UE6	BB+	S&P	EUR	1,200	2,067
Raiffeisen Bank Intl.	XS2682093526	Baa2	Moody's	EUR	9,600	19,901
UBS Group AG	CH0576402181	A-	S&P	EUR	2,600	4,471
Banka Transilvania	XS2724401588	BB	Fitch	EUR	4,700	9,483
ALIBABA GROUP HOLDING	US01609WAQ50	A1	Moody's	USD	3,000	5,234
Qualicomm INC	US747525AF05	A	S&P	USD	2,400	4,188
AMAZON.COM INC	US023135BC96	A1	Moody's	USD	3,300	5,674
Общо						395,895

Към 31 декември 2022 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Валута	Номинал /'000/	Справедлива стойност /BGN'000/
SoftBank Group Corp	XS1811213781	BB+	S&P	EUR	8,429	16,474
Ford	XS1959498160	Ba2	Moody's	EUR	4,500	8,811
Deutsche Pfandbriefbank AG	DE000A3T0X97	BBB+	S&P	EUR	3,100	5,492
VOLKSWAGEN Fin Serv AG	XS2438615606	BBB+	S&P	EUR	3,000	5,445
Credit Agricole	FR00140098S7	A+	S&P	EUR	5,200	9,574
Vonovia SE	DE000A3MQS56	BBB+	S&P	EUR	3,000	5,370
Bank of China Luxemburg	XS2099704731	A	Fitch	EUR	5,400	10,564
WELLS FARGO & COMPANY	XS0925599556	BBB+	S&P	EUR	1,890	3,749
VERIZON COMMUNICATIONS AMERICA MOVIL SAB DE CV	XS1146282634	Baa1	Moody's	EUR	3,600	6,996
RENAULT SA	XS1379122101	BBB+	S&P	EUR	2,500	4,826
Softbank Group Corp	FR0013329315	Ba2	Moody's	EUR	8,500	15,989
NE Property Cooperatief	XS2361253862	BB+	S&P	EUR	4,400	8,147
SAP AG	XS1722898431	BBB	Fitch	EUR	7,900	14,425
	DE000A2TSTE8	A	S&P	EUR	2,000	3,748

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.3 Индивидуални инвестиции (облигации) (продължение)

Към 31 декември 2022 г.:

ЕМИТЕНТ	ISIN	Кредитен рейтинг	Рейтингова агенция	Валута	Номинал /'000/	Справедлива стойност (хил. лв.).
VOLVO CAR AB	XS1724626699	Ba1	Moody's	EUR	4,000	7,483
THYSSENKRUPP AG	DE000A14J587	B1	Moody's	EUR	6,190	12,036
TEVA PHARM FNC NL						
II	XS1813724603	BB-	Fitch	EUR	6,000	11,389
Peugeot S.A.	FR0013323326	Baa3	Moody's	EUR	5,000	9,557
GENERAL ELECTRIC CO	XS1612542826	BBB	Fitch	EUR	3,000	5,536
Valeo SA	FR0013342334	BB+	S&P	EUR	2,200	4,000
DXC TECHNOLOGY CO	XS1883245331	Baa2	Moody's	EUR	8,100	14,846
Deutsche Bank AG	DE000DL19US6	BBB-	S&P	EUR	4,000	7,540
Nissan Motor Co	XS2228683277	Baa3	Moody's	EUR	4,000	7,416
Pepsico Inc	XS1061714165	A+	S&P	EUR	2,500	4,871
GOLDMAN SACHS GROUP INC	XS1458408561	BBB+	S&P	EUR	4,000	7,322
Daimler AG	DE000A289XJ2	A-	Fitch	EUR	2,000	3,761
LeasePlan Corporation	XS2384269101	BBB-	S&P	EUR	6,250	10,455
VERIZON COMMUNICATIONS	XS1708161291	BBB+	S&P	EUR	3,000	5,383
Swedbank AB	XS2404027935	A+	S&P	EUR	4,600	7,866
Apple Inc	XS1135337498	AA+	S&P	EUR	2,000	3,714
DEUTSCHE BANK AG	DE000DL19U23	BBB-	S&P	EUR	4,000	6,997
Banco Santander SA	XS2113889351	Baa1	Moody's	EUR	4,000	6,787
RENAULT SA	FR0014006W65	Ba2	Moody's	EUR	5,300	9,125
Pfizer Inc	XS1574158082	A	Fitch	EUR	2,700	4,880
Berkshire Hathaway Inc	XS1200679071	A+	Fitch	EUR	2,700	4,789
DXC Capital Funding LTD	XS2384715244	BBB-	S&P	EUR	5,200	8,372
Fresenius SE & Co KGAA	XS2152329053	Baa3	Moody's	EUR	4,000	6,867
GOLDMAN SACHS GROUP INC	XS1796209010	BBB+	S&P	EUR	2,000	3,556
CK HUTCHISON FINANCE 16	XS1391086987	A-	Fitch	EUR	2,570	4,483
BAT Netherlands Finance	XS2153597518	Baa2	Moody's	EUR	4,000	7,346
Valeo SA	FR0014004UE6	BB+	S&P	EUR	1,200	1,806
UBS Group AG	CH0576402181	A-	S&P	EUR	2,600	4,140
ALIBABA GROUP HOLDING	US01609WAQ50	A1	Moody's	USD	3,000	5,329
Qualicomm INC	US747525AF05	A	S&P	USD	2,400	4,295
AMAZON.COM INC	US023135BC96	A1	Moody's	USD	3,300	5,763
Общо						327,320

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.4. Индексни и взаимни фондове

Към 31 декември 2023 г.:

Емитент	ISIN	Брой	Валута	Справедлива стойност (хил. лв.).
Health Care Select Sector SPDR ETF	US81369Y2090	69,154	USD	16,685
ISHARES MSCI USA Minimum Volatility	US46429B6974	228,030	USD	31,472
IVV iShares S&P 500 Index Fund	US4642872000	25,276	USD	21,357
Invesco Dynamic Pharmaceutic	US46137V6627	73,559	USD	9,905
Invesco Solar ETF	US46138G7060	100,106	USD	9,473
S&P Depositary Receipts	US78462F1030	26,106	USD	21,955
SCHRODER ISF China A	LU1713307699	205,926	USD	42,550
SCHRODER Indian Equity Class C	LU0264410993	19,632	USD	11,509
SPDR Dow Jones Industrial Average	US78467X1090	265,592	USD	177,123
Vanguard Consumer Staples ETF	US92204A2078	47,854	USD	16,178
Vanguard S&P 500 ETF	US9229083632	275,213	USD	212,692
iShares Global Clean Energy ETF	US4642882249	378,266	USD	10,450
Amundi MSCI Nordic	LU1681044647	17,635	EUR	21,476
Amundi Msci EM Asia UCITS ETF	LU1681044480	537,622	EUR	34,147
DAXEX	DE0005933931	69,927	EUR	19,179
DB X-TRACKERS DAX	LU0274211480	39,806	EUR	12,336
ISHR EUR 600 HEALTH CARE(DE)	DE000A0Q4R36	46,609	EUR	9,629
Lyxor STOXX Europe 600 Basic Resources	LU1834983550	55,239	EUR	9,894
VIG Private Markets Fund SCA SICAV-RAIF	LU2636716941	5,528	EUR	1,098
Xtrackers MSCI Nordic ETF	IE00B9MRHC27	89,839	EUR	8,791
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS	IE00B42Z5J44	354,856	EUR	52,589
Общо				750,488

Към 31 декември 2022 г.:

Емитент	ISIN	Брой	Валута	Справедлива стойност (хил. лв.).
Invesco Dynamic Pharmaceutic	US46137V6627	73,559	USD	10,602
ISHARES MSCI USA Minimum Volatility	US46429B6974	228,030	USD	30,164
IVV iShares S&P 500 Index Fund	US4642872000	25,276	USD	17,807
SPDR Dow Jones Industrial Average	US78467X1090	265,592	USD	161,386
SCHRODER China Opportunities Class A	LU1713307699	205,926	USD	51,759
SCHRODER Indian Equity Class C	LU0264410993	19,632	USD	9,839
Vanguard S&P 500 ETF	US9229083632	275,215	USD	177,344
Invesco QQQ Trust Series 1	US46090E1038	96,971	USD	47,357
Invesco Solar ETF	US46138G7060	100,106	USD	13,428
iShares Global Clean Energy ETF	US4642882249	378,266	USD	13,793
Invesco Aerospace & Defense ETF	US46137V1008	78,131	USD	11,232
S&P Depositary Receipts	US78462F1030	26,106	USD	18,308
Amundi MSCI Nordic	LU1681044647	17,635	EUR	18,376
Amundi Msci EM Asia UCITS ETF	LU1681044480	537,622	EUR	32,852
Lyxor STOXX Europe 600 Basic Resources	LU1834983550	55,239	EUR	10,078

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.4. Индексни и взаимни фондове (продължение)

Към 31 декември 2022 г.:

Емитент	ISIN	Брой	Валута	Справедлива стойност (хил. лв.).
DAXEX	DE0005933931	69,927	EUR	16,044
ISHR EUR 600 HEALTH CARE(DE)	DE000A0Q4R36	46,609	EUR	9,052
DB X-TRACKERS DAX	LU0274211480	39,806	EUR	10,309
iShares STOXX Europe 600 Basic Resources	DE000A0F5UK5	78,498	EUR	9,542
Xtrackers MSCI Nordic ETF	IE00B9MRHC27	219,607	EUR	18,862
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS	IE00B42Z5J44	354,856	EUR	39,920
Общо				728,054

8.5.5. Акции

Към 31 декември 2023 г.:

Географско разпределение	Валута	Брой емитенти	Индекс	Справедлива стойност (хил. лв.).	Най-голяма единична експозиция (хил. лв.).
Европа	EUR	20	Stoxx Europe 600	249,947	21,714
САЩ	USD	28	S&P 500	289,410	16,023
Общо				539,357	

Инвестициите в чуждестранни акции са ориентирани изцяло в Европа и САЩ.

Към 31 декември 2022 г.:

Географско разпределение	Валута	Брой емитенти	Индекс	Справедлива стойност (хил. лв.).	Най-голяма единична експозиция (хил. лв.).
Европа	EUR	16	Stoxx Europe 600	183,712	24,536
САЩ	USD	33	S&P 500	396,513	21,779
Общо				580,225	

Инвестициите в чуждестранни акции са ориентирани изцяло в Европа и САЩ.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд (продължение)

8.5. Инвестиции в чужбина (продължение)

8.5.6. Таблица по матуритети на ценните книжа

Долу-изложената таблица представя договорната матуритетна структура по справедлива стойност на ценните книжа към 31 декември 2023 г. с включени бъдещи купонни плащания.

Падеж	Справедлива	от 6					Общо
	стойност към	до 1	от 1 до 6	месеца до	от 1 до 5	над 5	
	31.12.2023 г.	месец	месеца	1 година	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ДЦК в лева	415,488	-	570	572	336,711	136,181	474,034
ДЦК в евро	91,655	-	324	20,337	22,055	64,471	107,187
Корпоративни облигации в лева	1,733	17	2,046	-	-	-	2,063
Корпоративни облигации в евро	37,723	3,528	1,107	439	31,628	8,446	45,148
Чуждестранни облигации в долари	160,345	-	2,954	17,114	30,665	161,776	212,509
Чуждестранни облигации в евро	2,397,418	110,661	201,449	164,865	1,124,029	1,134,668	2,735,672
Общо	3,104,362	114,206	208,450	203,327	1,545,088	1,505,542	3,576,613

Долу-изложената таблица представя договорната матуритетната структура по справедлива стойност на ценните книжа към 31 декември 2022 г.

Падеж	Справедлива	от 6					Общо
	стойност към	до 1	от 1 до 6	месеца до	от 1 до 5	над 5	
	31.12.2022 г.	месец	месеца	1 година	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ДЦК в лева	380,609	-	568	571	336,711	137,322	475,172
ДЦК в евро	160,045	-	1,691	4,090	109,647	79,936	195,364
Корпоративни облигации в лева	1,807	30	30	59	1,780	-	1,899
Корпоративни облигации в евро	31,598	1,869	747	3,194	29,529	2,367	37,706
Чуждестранни облигации в долари	24,592	-	477	477	26,723	-	27,677
Чуждестранни облигации в евро	1,732,902	32,415	41,032	88,870	1,174,863	698,456	2,035,636
Общо	2,331,553	34,314	44,545	97,261	1,679,253	918,081	2,773,453

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

8. Нетни активи на пенсионния фонд продължение

8.6. Вземания свързани с инвестиции

Към 31 декември 2023 г. Фондът има вземания свързани с инвестиции в размер на 12 116 хил. лв. (2022 г.: 12 293 хил. лв.).

	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Вземане, свързано с инвестиционни имоти	686	735
Дивиденди	789	1,238
Други	10,641	10,320
Общо	<u>12,116</u>	<u>12,293</u>

8.7. Акции и дялове на местни емитенти

Портфейлът от индивидуални акции на УПФ към 31 декември 2023 г. се състои от 10 емитента – водещи местни компании. Общата сума на инвестициите е в размер на 58,960 хил. лв. (31.12.2022 г. – 76,009 хил. лв.). Най-голямото изложение към един емитент е в размер на 15,943 хил. лв. (31.12.2022 г. – 16 282 хил. лв.).

Вложенията в акции/дялове на местни фондове са в общо 3 фонда за сумата от 5,049 хил. лв. (31.12.2022 г. – 4,348 хил. лв.).

8.8. Задължения на Универсален пенсионен фонд

Към 31 декември 2023 г. Универсалният пенсионен фонд има краткосрочно задължение към Пенсионно-осигурителна компания Доверие АД в общ размер на 3,191 хил. лв. (31.12.2022 г.: 2,734 хил. лв.) представляващи дължими 3 191 хил. лв. инвестиционна такса за месец декември 2023 г. (31.12.2022 г.: 2 734 хил. лв.) 232 хил. лв. свързани с инвестиционни имоти (31.12.2022: 212 хил. лв.) и 12,979 хил. лв. свързани с лица (31.12.2022 г.: 9,148 хил. лв.) избрали да променят осигуряването си от ФДЗПО във фонд на ДОО.

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения към ПОК	3,191	2,734
Задължения, свързани с инвестиции	232	233
Задължения към НОИ	12,979	9,148
	<u>16,402</u>	<u>12,115</u>

Нетните активи на разположение на осигурените лица включват вноски, както и разпределената доходност по партидите на осигурените лица.

Таблица по-долу представя нетния доход за разпределение на осигурените лица по видове инвестиции.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

9. Нетни активи на разположение на осигурените лица

	Резултат	
	2023 г.	2022 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Депозити и разплащателни сметки	16,203	984
Акции	93,308	(73,685)
АДСИЦ	2,814	3,532
КИС	91,405	(100,059)
ДЦК и ЗУНК	169,029	(222,565)
Корпоративни облигации	24,495	(27,277)
Форуърди	14,915	(93,910)
Други	(3,765)	(4,847)
Общо	408,404	(517,827)

10. Такси и удръжки

ПОК Доверие начислява еднократна такса върху всяка вноски за осигурено лице по скала (3.75 на сто – при постъпили вноски за 120 и под 120 месеца 3.60 на сто – при постъпили вноски за над 120 месеца) и инвестиционна такса (0 75% от нетните активи на Фонда).

	2023 г.	2022 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Брутно получени вноски от осигурени лица	585,129	500,392
Такса управление	(21,389)	(18,257)
Нетно получени вноски от осигурени лица	563,740	482,135

В Отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица постъпленията от вноски за 2023 г. и 2022 г. са представени на нетна база.

	2023 г.	2022 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Инвестиционна такса	34,828	31,416

11. Приходи от дивиденди

	2023 г.	2022 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Акции	18,285	20,366
АДСИЦ	1,426	2,308
КИС	8,734	9,530
Общо	28,445	32,204

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

12. Приходи от лихви

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Депозити и разплащателни сметки	16,203	984
ДЦК	45,414	26,646
Корпоративни облигации	8,964	7,765
Общо	<u>70,581</u>	<u>35,395</u>

13. Нетни печалби/(загуби) от български финансови инструменти определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Печалби		
АДСИЦ	1,388	1,224
Акции	(2,560)	(3,892)
ДЦК	37,433	(85,284)
КИС	702	(588)
Корпоративни облигации	264	(2,520)
Форуърди	14,915	(93,910)
Други	(1,180)	(2,847)
Общо печалба	<u>50,962</u>	<u>(187,817)</u>

14. Нетни печалби/(загуби) от чуждестранни финансови инструменти определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Печалби		
ДЦК	86,182	(163,927)
Корпоративни облигации	15,267	(32,522)
Капиталови инструменти, оценявани справедлива стойност през печалба	<u>101,449</u>	<u>(196,449)</u>
Акции	77,583	(90,159)
КИС	81,969	(109,001)
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през печалба	<u>159,552</u>	<u>(199,160)</u>
Други	(1)	(137)
Общо печалба	<u>261,000</u>	<u>(395,746)</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

15. Нетни приходи от/(разходи за) инвестиционни имоти

	<u>2023 г.</u>	<u>2022 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от инвестиционни имоти	1,548	1,247
Разходи по инвестиционни имоти	<u>(4,132)</u>	<u>(3,110)</u>
Общо	<u>(2,584)</u>	<u>(1,863)</u>

16. Счетоводни класификации и справедливи стойности

Следните таблици показват балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви и тяхната счетоводна класификация.

Финансови активи

	<u>По справедлива стойност</u>		<u>По амортизируема стойност</u>	
	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	453,643	502,866
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	12,116	12,293
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6,520	1,058	-	-
Депозити	-	-	120,901	-
ДЦК	2,669,010	1,970,828	-	-
Корпоративни облигации	435,352	360,726	-	-
КИС	755,536	732,403	-	-
Акции	598,318	656,233	-	-
Общо	<u>4,464,736</u>	<u>3,721,248</u>	<u>586,660</u>	<u>515,159</u>

Финансови пасиви

	<u>По справедлива стойност</u>		<u>По амортизируема стойност</u>	
	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2023 г.</u>	<u>31.12.2022 г.</u>
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Задължения	-	-	16,402	12,116
Общо	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>16,402</u>	<u>12,116</u>

Разпределение на активите по нива на чувствителност в йерархията на справедливата стойност (според източника и входящите данни за определяне на справедливата стойност) е посочено в следната таблица.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

16. Счетоводни класификации и справедливи стойности

	Ниво 1		Ниво 2		Ниво 3	
	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи						
ДЦК	2,241,591	1,578,059	427,419	392,768	-	-
Корпоративни облигации	395,895	327,321	39,457	31,183	-	2,222
КИС	754,438	732,403	-	-	1,098	-
Акции	569,408	640,659	570	3,061	28,340	12,514
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	6,520	1,058	-	-
Общо	3,961,332	3,278,442	473,966	428,070	29,438	14,736
Финансови пасиви						
Финансови деривати	-	-	-	-	-	-
Общо	-	-	-	-	-	-

Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност. Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

	2023 г.	2022 г.
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Общо начално салдо	14,736	7,250
Акции		
Начално салдо	12,514	5,525
Печалби/(загуби), отразени в отчета за доходите	(117)	(80)
Покупки	-	-
Продажби	-	-
Погасяване	-	-
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	15,943	7,069
Крайно салдо	28,340	12,514
Корпоративни и ипотечни облигации, в т.ч. без котировка		
Начално салдо	2,222	1,725
Печалби/(загуби), отразени в отчета за доходите	(944)	497
Покупки	-	-
Продажби	(1,278)	-
Погасяване	-	-
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	-	-
Крайно салдо	-	2,222

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

16. Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

	2023 г.	2022 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
КИС		
Начално салдо	-	-
Печалби/загуби, отразени в отчета за доходите	19	-
Покупки	1,079	-
Продажби	-	-
Погасяване	-	-
Трансфериране в/от ниво 1 и ниво 2	-	-
Крайно салдо	1,098	-
Общо крайно салдо	29,438	14,736

Фондът използва следните техники за оценка при определяне на справедливата стойност на активите:

Финансов инструмент	Техники за оценка	Значителни данни от нерегулиран източник (само Ниво 3)	Връзка между ключови данни от нерегулиран източник и справедливата стойност (само Ниво 3)
Валутни форуърди	Справедливата стойност на валутните форуърди се определя на база разликата между договорения форуърден валутен курс и валутния курс на БНБ за съответния ден.		
Акции	Справедливата стойност на акциите се определя на база на метода на дисконтираните парични потоци или метод на нетната балансова стойност.	Цената на финансиране със собствен капитал Очаквани парични потоци	Увеличаване на цената на финансиране със собствен капитал намалява справедливата стойност на акциите. Увеличаването на размера на очакваните парични потоци увеличава справедливата стойност на акциите.
Инвестиционни имоти	Комплекс от приложими методи използвани от независим оценител вкл. Метод на сравнителните продажби за определяне стойността на земята / Метод на остатъчната стойност, където Метода на сравнителните продажби е неприложим/ Метод на разходите за определяне стойността на сградния фонд/ Общо приета формула за оценка право на строеж	Корекционни коефициенти за местоположение, офертност, вид на сравнимите имоти – пазарни аналози	При повишаване на корекционните коефициенти стойността на оценяваните имоти ще се намали При покачване на пазарните цени на използваните за сравнение имоти стойността на оценявания имот ще нарасне.
КИС	Справедливата стойност на КИС се определя на база на информацията получена от емитента за изчислената от него нетна стойност на активите за един дял.		

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск

Предвид същността на УПФ единствено притежаваните финансови инструменти определят състоянието и представянето на Фонда.

Рисковете произтичащи от финансовите инструменти могат да бъдат разделени основно на:

- Кредитен риск
- Пазарен риск в т.ч. промяна в пазарната стойност или в паричния поток във връзка с промени в лихвените проценти
  - Валутен риск
  - Друг пазарен риск
- Ликвиден риск
- Регулаторен риск
- Политически риск

Фондът е изложен на рискове произтичащи от използването на финансови инструменти. В следващите пояснителни бележки са описани целите политиките и процесите за управление на тези рискове както и използваните методи за измерването им. Допълнително количествена информация относима към рисковете може да бъде намерена по-долу.

Основни финансови инструменти

Основните финансови инструменти използвани от УПФ и които формират рисковата експозиция са както следва:

- Вземания
- Парични средства и парични еквиваленти
- Депозити
- Държавни ценни книги
- Облигации (корпоративни общински ипотечни)
- КИС
- Акции

Цели политики и процеси

Управителният съвет има общото задължение за определяне на целите и политиките в областта на управление на риска на УПФ като са делегирани права за оперативно управление на процесите, така че да се осигури ефективно постигане на целите и следване на политиките в рамките на финансовата дейност.

Ежемесечно се изготвят отчети и доклади с резултатите за периода и анализа им.

Общата цел и политиките са в посока на оптимизация на риска без ненужно да се достигне до намаляване на конкурентността и гъвкавостта на Фонда. Допълнителни детайли по повод политиките могат да бъдат намерени по-долу:

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът от финансова загуба ако насрещна страна по финансов инструмент не успее да изпълни договорен ангажимент.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Цели политики и процеси (продължение)

Кредитен риск (продължение)

За УПФ кредитният риск произтича основно от облигационната част на портфейла и паричните средства и депозитите.

За нуждите на оценката УПФ ползва външни източници на информация основно международно признати агенции. Когато такава информация не е налична се използва вътрешна оценка на кредитоспособността на емитента, която включва първоначално анализ на информацията в проспекта, а последващо след листването на борсата и на тримесечните финансови отчети.

При анализа на кредитоспособността се изследват както индивидуалните характеристики на емитента така и потенциалът за съответния пазарен сегмент и конкурентните предимства на емитента, както и представянето спрямо прогнозираното в проспекта.

Също така регулярно се провеждат срещи с ръководствата на публичните дружества (емитенти на акции и/или облигации), в които Фондът е инвестирал, на които се дискутират финансовото състояние на емитента и перспективите пред развитието на бизнеса му.

Инвестициите на УПФ в ДЦК, както български така и чуждестранни в най-голяма степен са изложени на кредитен риск, който се изразява в промяна на цената на облигациите породена от промяна в кредитното качество на емитента. Почти всички емитент, в чиито ДЦК е инвестирал Фондът имат инвестиционен кредитен рейтинг присъден от международно признати кредитни агенции като детайлно разпределение по отделни кредитни рейтинги е представено по-долу.

Общият размер на инвестициите на Фонда в дългови инструменти е 3,104,362 хил. лв. като при симулационен сценарий със заложен спад в цената на тези инвестиции в размер на 6% стойността на целия инвестиционен портфейл би се намалила с 186,261 хил. лв., което е 3.65%.

В допълнение УПФ инвестира преимуществено в дългови ценни книжа обезпечени с ипотеки залози вземания и застраховка финансов риск. За този вид ценни книжа законодателството предвижда контролна роля на банката-довереник, която следи за финансовото състояние на емитента и за надлежността и количеството на обезпечението.

Инвестиционният комитет разглежда риск концентрацията по кредитен риск. Обект на преглед са кредитният рейтинг резултатите за периода и докладите на банките довереници.

Кредитен риск макар и минимален съществува за паричните средства в банката-попечител. За целта регулярно се прави анализ на финансовото състояние на банката попечител и оценка на кредитния риск.

Банковите депозити са обичайно краткосрочни и средносрочни със срок до падеж до 2 години.

Приемлива насрещна страна може да бъде банка с рейтинг от външна агенция най-малко равен на ВВ или еквивалентен. Изключения се допускат само за период от шест месеца и то във връзка с промяна на рейтинга на банка, с която вече са сключени договори за депозити.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

УПФ не използва деривативи за управление на кредитния риск. В случай, че такава необходимост възникне в строго определени случаи могат да се предприемат такива стъпки за намаляване на риска, ако той е значително концентриран и хомогенен.

Количествено оповестяване на експозицията към кредитен риск свързан с финансовите активи е посочено по-долу като допълнително пояснение на вземанията може да бъде намерено в Бележка 8.8.

	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
	Максимален риск	Максимален риск
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Парични средства и парични еквиваленти	453,643	502,866
Вземания, свързани с инвестиции	12,116	12,293
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6,520	1,058
Депозити	120,901	-
ДЦК	2,669,010	1,970,828
Корпоративни облигации	435,352	360,726
Общо	3,697,542	2,847,771

Ръководството на Дружеството в качеството на управляващо фонда на база на вътрешни проучвания и финансови показатели и характеристики следи кредитното качество на ценните книжа без рейтинг.

Ръководството разделя ценните книжа без рейтинг на две групи: ценни книжа с по-висок кредитен риск и ценни книжа с по-нисък кредитен риск.

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност към 31 декември 2023 г.

/BGN'000/	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	В+	Без рейтинг	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	453,643	-	-	-	-	-	-	-	-	453,643
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,116	12,116
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	-	-	6,520	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,520
Депозити	-	-	-	-	60,291	-	-	-	60,610	-	-	-	-	-	-	120,901
ДЦК	350,561	145,249	-	349,920	123,114	-	207,495	116,610	649,921	703,479	22,661	-	-	-	-	2,669,010
Корпоративни облигации	-	3,807	-	-	59,835	16,891	35,282	62,635	101,544	16,445	57,427	38,208	24,029	-	19,249	435,352
Общо	350,561	149,056	-	349,920	249,760	16,891	696,420	179,245	812,075	719,924	80,088	38,208	24,029	-	31,365	3,697,542

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Рейтингова скала на риска по методология на Стандарт енд Пуурс или приравнена на нея на финансовите инструменти по справедлива стойност към 31 декември 2022 г.

/BGN'000/	AAA	AA+	AA	AA-	A+	A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	V+	Без рейтинг	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	502,867	-	-	-	-	-	-	-	-	502,867
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,293	12,293
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	-	-	1,058	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,058
Депозити	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ДЦК	44,671	-	66,967	-	125,324	9,609	199,970	57,533	784,716	622,574	59,464	-	-	-	-	1,970,828
Корпоративни облигации	-	3,714	-	-	38,190	23,487	12,384	54,926	42,154	57,204	37,911	52,890	11,389	12,036	14,441	360,726
Общо	44,671	3,714	66,967	-	164,572	33,096	715,221	112,459	826,870	679,778	97,375	52,890	11,389	12,036	26,734	2,847,772

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Пари в банки

Парите в банки са класифицирани като краткосрочни финансови активи.

Парични средства в банка попечител към 31 декември 2023 г.:

	Рейтинг към 31 декември 2023 г.	Салдо към 31 декември 2023 г. / BGN'000/
ОББ АД	A-	453,643

Парични средства в банка попечител към 31 декември 2022 г.:

	Рейтинг към 31 декември 2022 г.	Салдо към 31 декември 2022 г. / BGN'000/
ОББ АД	A-	502,867

Концентрацията на активите

Следната таблица представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2023 г.

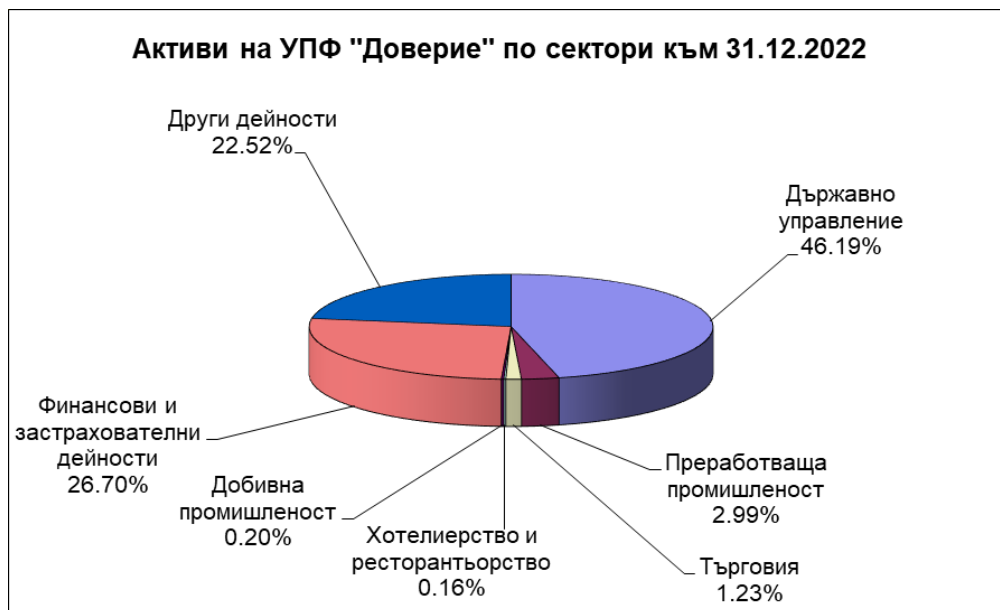
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Концентрацията на активите (продължение)

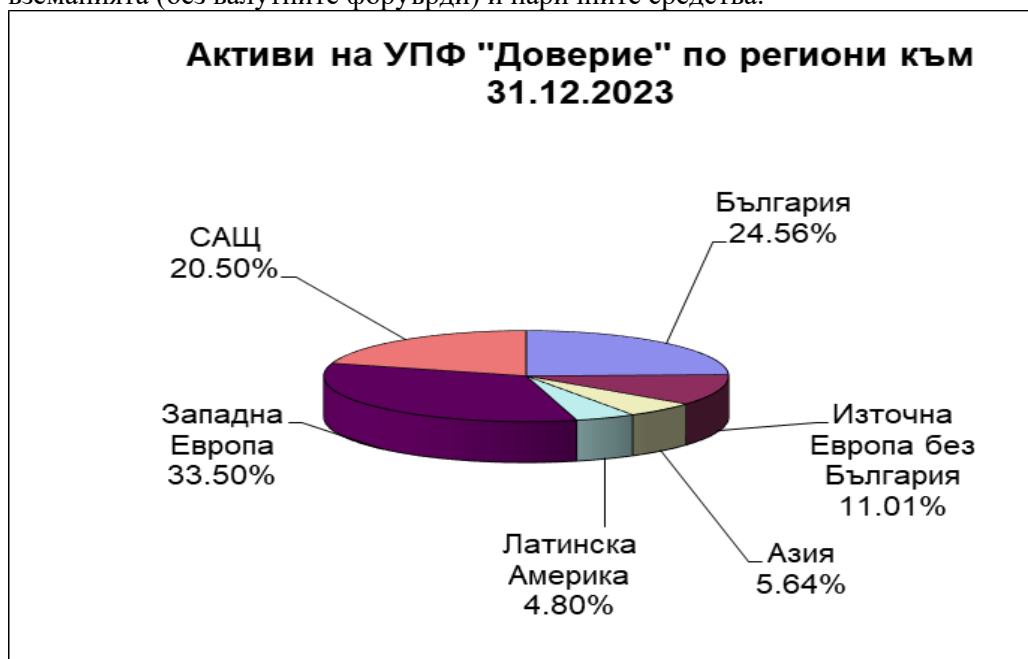
Следната таблица представя концентрацията на активите по икономически сектори към 31 декември 2022 г.

Забележка:

В сектор „Финансови и застрахователни дейности” са включени банкови депозити инвестиции в АДСИЦ и КИС ценни книжа емитирани от кредитни институции и холдинги.

В сектор "Други дейности" са включени инвестициите на Фонда в недвижими имоти вземанията (без валутните форуърди) и паричните средства.

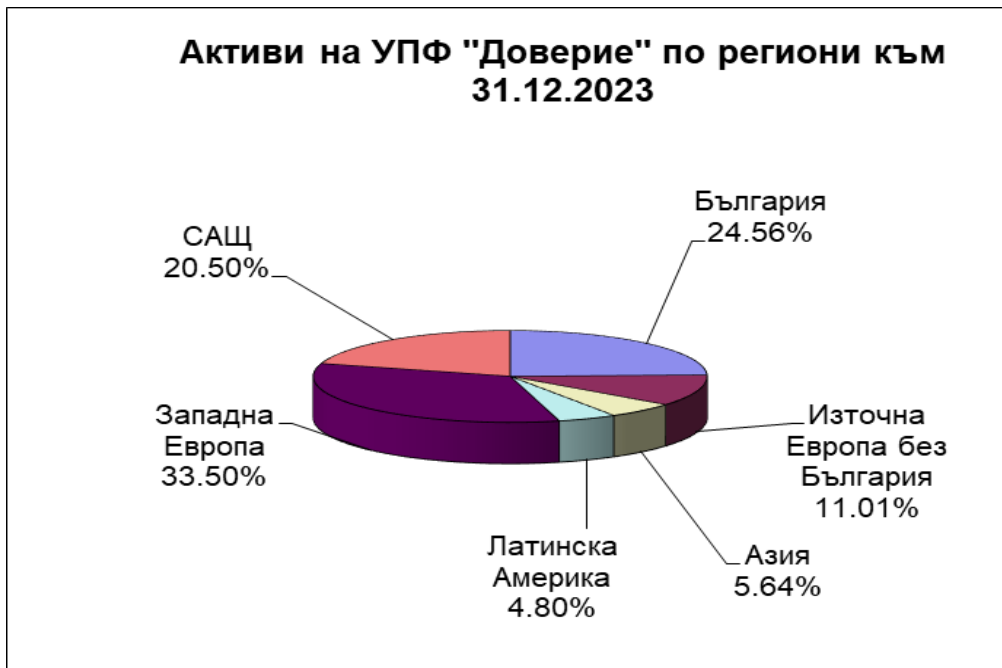
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Пари в банки (продължение)

Следната таблица представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2023 г.

Следната таблица представя концентрацията по географски райони на активите към 31 декември 2022 г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Пазарен риск

Пазарният риск произтича от притежаваните от Фонда лихвоносни търгуеми и деноминирани в чужда валута финансови инструменти. Това е рискът от промяна на справедливата стойност или бъдещите парични потоци според промени в лихвените проценти валутните курсове или други пазарни фактори.

Показатели за измерване на риска на портфейла като цяло:

	2022 г.	2023 г.	2022 г. – 2023 г.
Показатели			
Годишна доходност	(12.10%)	8.19%	(2 48%)
Стандартно отклонение	7.33%	3.58%	5.80%
Безрискова норма на възвръщаемост	0.0045%	3.20%	1.61%
Коефициент на Шарп	(1.65)	1.39	(0.71)
Модифицирана коефициент на Шарп	(0.01)	1.39	(0.002)

Показателят - стойност под риск (VaR) е представен като са използвани данните за стойността на един дял на УПФ „Доверие“. Под риск се разбира колебанието в стойността на един дял и са изчислени ежедневните отклонения в процент. Избраният модел – исторически VaR ръководството счита за единствено приложим поради неговата яснота използването на обективни данни и възможността за сравнение.

	2022 г.	2023г.	2022 г. – 2023г.
Стойност под риск	1 ден	1 ден	1 ден
Доверителен интервал			
95%	(0.90%)	(0.33%)	(0.56%)
99%	(1.29%)	(0.48%)	(1.13%)

Лихвен риск

През втората половина на 2019 г. методологията за изчисляване на Eonia беше модифицирана. Замяната на индекса (EONIA) с нова еврова безрискова стойност се наложи тъй като (EONIA) вече не отговаряше на критериите на регулацията на ЕС за показатели. Съгласно регулациите на ЕС след 1 януари 2020 г. (EONIA) не може да се използва за нови финансови договори. Все пак (EONIA) продължи да се публикува до началото на януари 2022 г. През този период ЕЦБ препоръча на участниците на пазара постепенно да заменят (EONIA) за всичките си продукти и договори с новата (€STR) стандартна референтна ставка. (€STR) също е *overnight* референтна ставка на банките в рамките на еврозоната съобразена с разпоредбите на ЕС. Тя представлява средната стойност от 35 различни лихвени проценти, които покриват пет основни валути - щатски долари евро британски лири японски йени и швейцарски франк. (€STR) представлява средна стойност на едро на ставките в Европа. Тези ставки на едро обикновено се използват от банки и институционални инвеститори като и пенсионни фондове. Една от ключовите причини за преминаването към (€STR) е че ще има повече банки допринасящи за средната ставка отколкото в момента с (EONIA). Дружеството прилага алтернативните ставки като се съобразява с регулацията на ЕС.

Дружеството очаква, че реформата на IBOR ще повлияе на нейното управление на риска и счетоводното отчитане.

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Звеното за управление на риска наблюдава и управлява прехода на Дружеството към алтернативни ставки и оценява до каква степен договорите се отнасят до паричните потоци на IBOR дали такива договори ще трябва да бъдат изменени в резултат на реформата на IBOR и как да се управлява комуникацията за реформата на IBOR с контрагентите. Звеното предоставя периодични доклади за управление на лихвения риск и рисковете произтичащи от реформата на IBOR.

Рискът от промяна в лихвените проценти се формира основно от притежаваните в портфейла дългови ценни книжа с фиксиран купон. Управлението на риска се извършва чрез диверсификация между книжа с фиксиран и променлив купон. Фондът анализира риска от промяна на лихвените проценти периодично. Прилага се симулационен анализ като в резултат на анализа мениджмънтът счита, че реалистично възможен сценарий е промяна (увеличение) в лихвените проценти с 75 базисни пункта като при равни други условия резултатът за Фонда би бил както следва:

№ Показател	2022 г.	2023 г.
1 Промяна в стойността на инвестиционния портфейл хил. лв.	(65,608)	(99,663)
2 Промяна в стойността на инвестиционния портфейл в %	(1.53%)	(1.95%)

Към 31 декември 2023 г.

АКТИВИ	Инструменти	Инструменти	Нелихво- носни	Общо
	с плаващ лихвен процент	с фиксиран лихвен процент		
<i>В хиляди лева</i>				
Парични средства и парични еквиваленти	-	453,643	-	453,643
Банкови депозити	-	120,901	-	120,901
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Българската държава	-	507,144	-	507,144
Ценни книжа, издадени от Български емитенти	6,961	32,496	64,009	103,466
Инвестиции в чужбина	-	2,557,761	1,289,845	3,847,606
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	6,520	6,520
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	12,116	12,116
Инвестиционни имоти	-	-	49,845	49,845
Общо активи	6,961	3,671,945	1,422,335	5,101,241

ПАСИВИ	Инструменти	Инструменти	Нелихво- носни	Общо
	с плаващ лихвен процент	с фиксиран лихвен процент		
<i>В хиляди лева</i>				
Задължения към ПОК	-	-	3,191	3,191
Задължения, свързани с инвестиции	-	-	236	236
Задължения към НОИ	-	-	12,976	12,976
Общо пасиви	-	-	16,403	16,403

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Към 31 декември 2022 г.

АКТИВИ	Инструменти	Инструменти	Нелихвоносни	Общо
	с плаващ лихвен процент	с фиксиран лихвен процент		
<i>В хиляди лева</i>				
Парични средства и парични еквиваленти	-	502,866	-	502,866
Банкови депозити	-	-	-	-
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Българската държава	-	540,654	-	540,654
Ценни книжа, издадени от Български емитенти	8,471	24,934	80,357	113,762
Инвестиции в чужбина	-	1,757,495	1,308,279	3,065,774
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	1,058	1,058
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	12,293	12,293
Инвестиционни имоти	-	-	53,140	53,140
Общо активи	8,471	2,825,949	1,455,127	4,289,547

ПАСИВИ	Инструменти	Инструменти	Нелихвоносни	Общо
	с плаващ лихвен процент	с фиксиран лихвен процент		
<i>В хиляди лева</i>				
Задължения към ПОК	-	-	2,734	2,734
Задължения, свързани с инвестиции	-	-	233	233
Задължения към НОИ	-	-	9,149	9,149
Общо пасиви	-	-	12,116	12,116

Валутен риск

Фондът е местно лице на Република България. Независимо, че функционалната валута е български лев Фонда е изложен на риска от промяна на валутните курсове произтичащ основно от финансови инструменти деноминирани в други валути освен лева и евро. На валутен риск са изложени и инвестициите на Фонда, които са деноминирани в евро или лева но тяхната стойност е зависима от измененията на курса на обмяна между трета валута и лев или евро. Текущо през отчетния период такива финансови инструменти са присъствали в инвестиционния портфейл на Фонда. За управление на валутния риск се използват форуърдни сделки сключвани за период до един месец и подновявани на датата на падежа с няколко банки на местния пазар.

За да се намали рискът от евентуално неблагоприятно изменение в бъдеще на курса между евро и лев преобладаващата част от инвестициите на Фонда са деноминирани в евро.

Симулационен анализ при 10% обезценка на еврото спрямо американския долар към датата на отчета при равни други условия би довела до увеличаване на резултата съответно с 1,250 хил. лв. И обратното - при 10% обезценка на американския долар спрямо еврото резултатът би се намалил съответно с 1,250 хил. лв.

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Валутната експозиция на Фонда към 31 декември 2023 г. по типове активи и пасиви по балансова стойност категоризирани по вид валута е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	214,486	178,274	60,883	453,643
Банкови депозити	60,610	60,291	-	120,901
Финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби	477,954	2,949,159	1,031,103	4,458,216
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	6,520	6,520
Вземания, свързани с инвестиции	10,811	516	789	12,116
Инвестиционни имоти	49,845	-	-	49,845
Общо активи	813,706	3,188,240	1,099,295	5,101,241
Задължения към ПОД	3,191	-	-	3,191
Други пасиви	13,204	7	-	13,211
Общо пасиви	16,395	7	-	16,402

Валутната експозиция на Фонда към 31 декември 2022 г. по типове активи и пасиви по балансова стойност категоризирани по вид валута е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	257,323	181,346	64,197	502,866
Банкови депозити	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби	460,199	2,275,868	984,123	3,720,190
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	1,058	1,058
Вземания, свързани с инвестиции	11,055	233	1,005	12,293
Инвестиционни имоти	53,140	-	-	53,140
Общо активи	781,717	2,457,447	1,050,383	4,289,547
Задължения към ПОД	2,734	-	-	2,734
Други пасиви	9,376	5	-	9,382
Общо пасиви	12,110	5	-	12,116

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

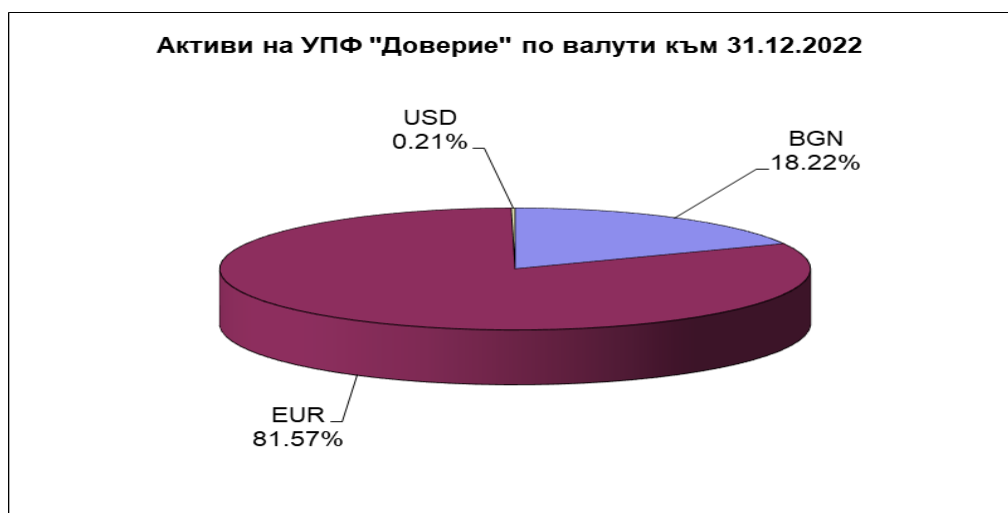
Следващата таблица обобщава експозицията на фонда на валутен риск към 31 декември. В нея са включени активите и пасивите по балансова стойност категоризирани по вид валута

Валутна експозиция (активи/пасиви)	Функционална валута	
	2023 г.	2022 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Евро	3,188,240	2,457,447
Щатски долар	1,099,295	1,050,383
Общо	4,287,535	3,507,830

Следната таблица представя концентрацията по валута на активите към 31 декември 2023 г.

Следната таблица представя концентрацията по валута на активите към 31 декември 2022 г.

Забележка:

Експозициите в EUR и USD включват деривативни финансови активи и пасиви.

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Таблиците по-долу представят откритите сделки за намаляване на валутния риск към 31.12.2023 г.

Контрагент	Номинална стойност оригинална валута USD '000	Валутна двойка	Падеж
Ситибанк Европа АД	614,011	EUR/ USD	22/01/2024
		Вземане	Задължение
Справедлива стойност към 31.12.2023 г.		<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Валутни форуърди		6,520	-
Общо		6,520	-

Таблиците по-долу представят откритите сделки за намаляване на валутния риск към 31.12.2022 г.

Контрагент	Номинална стойност оригинална валута USD '000	Валутна двойка	Падеж
Ситибанк Европа АД	567 919	EUR/ USD	23/01/2023
		Вземане	Задължение
Справедлива стойност към 31.12.2022 г.		<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Валутни форуърди		1 058	-
Общо		1 058	-

Рискове свързани с икономически условия и макросъбития

През 2023 г. световните икономики продължиха да се сблъскват с множество макроикономически пречки, включително геополитическа несигурност, инфлация и затегнатата парична политика и финансови условия. Очаква се глобалният икономически растеж да се забави допълнително. Цените на суровините започнаха постепенно възстановяване и глобалните вериги за доставки започнаха да се възстановят, но рисковете от нестабилност в световната икономика остават за по-дълго. Очаква се растежът на глобалния реален БВП да се забави до 3.0% (IMF forecast). Междувременно новата икономическа реалност се характеризира с множество предизвикателства, от продължителни рискове и кризи на глобално ниво до регионални огнища на напрежение, които водят до повишено ниво на несигурност.

Намалената покупателна способност и бързо променящата се лихвена политика допълнително понижават доверието на бизнеса и потребителите. Нарастващото геополитическо напрежение може да доведе до нови икономически сътресения. Прогнозира се, че развиващите се икономики ще нараснат повече от развитите икономики през годината.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Рискове свързани с икономически условия и макросъбития (продължение)

Стегнатият пазар на труда продължава да стимулира растежа на номиналните заплати, като добави инфлационни рискове и натиск върху разходите на компаниите. По този начин предприятията ще се изправят пред предизвикателствата от привличането и задържането на работници, което налага необходимостта от инвестиции в човешки капитал, организационни корекции и повишаване на производителността.

През последните 12 месеца се наблюдава най-бързото увеличение на лихвените проценти по федералните фондове от 1981 г. насам и най-бързото увеличение на лихвите на Европейската централна банка (ЕЦБ) от създаването на еврозоната. Очаква се икономиката на еврозоната да се свие с 0.2% през 2023 г. на фона на продължаващата енергийна криза и затягането на паричната политика. Инфлацията се очаква да остане доста над целта до края 2023 г. Всички погледи са насочени към потребителските цени в САЩ – които през годината се повишиха до нива от 9.1%, след което към края на годината нивата се установиха около 3%.

Макроикономическата несигурност продължи да оказва влияние върху стоковите пазари, като поради по-слабото търсене на фона на глобалното икономическо забавяне през 2023 г., цените на основните енергийни, метали и селскостопански стоки следват низходяща тенденция.

Инвестициите в диверсификация и устойчивост на веригите за доставка на стоки ще бъдат от ключово значение за предприятията за смекчаване на рисковете, свързани с геополитическото напрежение, изменението на климата и промените в глобалното търсене през следващата 2024 г.

Въпреки многото нюанси, има и някои противоположни тенденции в перспективата за 2024 г. За разлика от прогнозите за западните икономики, азиатските пазари биха могли да се възползват от възможностите за растеж, особено в Индия, които могат да възникнат от тази ситуация, тъй като Фед установи своя пиков лихвен процент и доларът се понижи. Възможно е азиатските и блискоизточните и африканските страни да отбележат по-стабилен растеж на потребителските разходи поради и растеж при повишение на търсенето.

През 2023 г. България запази инвестиционните си нива на кредитен рейтинг “Baa1” и “BBB” от Moody’s и S&P със стабилна перспектива. Международната рейтингова агенция Fitch Ratings потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България “BBB” с положителна перспектива. Агенцията споделя, че тази оценка се дължи на силната външна и фискална позиция спрямо тази на държавите със същия рейтинг, надеждната политическа рамка, свързана с членството в Европейския съюз, плюс дългогодишното функциониране на режима на паричен съвет, като това се балансира от неблагоприятната демография, която натежава върху потенциалния растеж и държавните финанси в дългосрочен план. Положителната перспектива отразява потенциала за приемане на еврото, което ще доведе до допълнителни подобрения във външните показатели.

Според публикуваните актуализирани прогнози на Международния валутен фонд за 2023-2024 г., експертите очакват глобалният растеж да спадне и да се задържи на нива от 3.0% – спрямо очакваните 3.5%. Глобалната номинална инфлация се очаква да спадне през 2023 г. като през 2024 г. да се установи на 5.2%. Предвижда се базисната (базисна) инфлация да намалява по-плавно, а прогнозите за инфлацията през 2024 г. са преразгледани нагоре.

Според обявената прогноза за 2023 г., МВФ очаква растежът на реалния БВП на България да нарасне съответно 1.7% (в сравнение с 3.4% за 2022 г.). Тенденциите за 2024 г. са ръст от около 2%.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Рискове свързани с икономически условия и макросъбития (продължение)

Очакванията са БВП да нарасне с около 2% през 2024 г. на фона на все още силното частно потребление и свиващия се внос. Прогнозите са растежът на производството да се забави до 1.8% през 2024 г. и след което да се повиши до 2.6% през 2025 г.

Описаните по-горе макроикономически тенденции и предизвикателства не обхващат всички потенциални рискове.

Други пазарни рискове

Фондът притежава акции/дялове от конкретни емитенти и КИС като част от стратегическия модел на портфейла.

Към 31.12.2023 г. инвестициите по справедлива стойност на тези инструменти са 755,537 хил. лв. като реалистичен сценарий може да бъде промяна в основните индекси на пазарите на акции в света с 30% като резултатът би бил промяна на финансовия резултат с 226,661 хил. лв.

Информация за обезпечения и кредитен рейтинг

Общо дълговите книжа представляват 60.86% от активите като 0.03% от тях са обезпечени, а 60.83% са необезпечени. Общо с присъден външен рейтинг са 60.48% а останалите 0.38% са рейтинговани по вътрешна методология.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква за Фонда ако среща затруднения да изпълни свой финансов ангажимент изцяло и навреме.

Политика на Фонда е да се осигури по всяко време възможността наличните парични средства да са най-малко достатъчни да покрият задълженията, когато са дължими. За постигането на тази цел се поддържат наличности и еквиваленти в размер най-малко равен на изискванията за 30-45 дни.

Ръководството следи ежедневно за наличностите, а месечно с прегледа на бюджета се извършва и фина настройка, когато е необходимо.

Предвид значително по-високия размер на входящите парични потоци от изходящите Фондът не прилага активна политика по дългосрочно синхронизиране на активите и пасивите.

Все пак поддържането на необходимите парични средства за посрещане на текущите задължения, както и наличието на търгуеми ценни книжа в портфейла биха му позволили да посрещне дори и значителни необичайни за текущата дейност задължения.

На практика възможността вземания и/или задължения да се превърнат в изискуеми по-рано от падежа Фонда оценява като минимална.

УНИВЕРСАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ДОВЕРИЕ

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

17. Управление на финансовия риск (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

В таблицата по-долу е направен анализ на пасивите на Фонда към 31 декември групирани по остатъчен срок до падежа.

Към 31 декември 2023 г.	До 3	Между	Над 5
	месеца	3 и 12	години
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансови пасиви			
Към ПОД	3,191	-	-
Свързани с инвестиции	-	232	-
Задължения към НОИ	-	12,973	-
Общо	3,191	13,205	-

Ликвиден риск продължение

Към 31 декември 2022 г.	До 3	Между	Над 5
	месеца	3 и 12	години
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Финансови пасиви			
Към ПОД	2,734	-	-
Свързани с инвестиции	-	233	-
Задължения към НОИ	-	9,149	-
Общо	2,734	9,382	-

Регулаторен риск

Фондът е обект на регулации определени в КСО и в Наредби издадени от КФН. Регулаторен риск възниква от възможността определени регулации и изисквания към инвестициите да бъдат променени, а сроковете за превеждане на дейността в съответствие с новите изисквания да са кратки.

В този конкретен случай би могло да се окаже, че Фондът ще бъде принуден да се освобождава от активи и евентуално тяхната реализация да бъде затруднена при неблагоприятна конюнктура съответно продажбите да се осъществят под справедливата стойност. Фондът отчита този риск като минимален предвид текущото разпределение на финансовите активи, както и вероятността от такава промяна.

Политически риск

Предвид това, че Фондът оперира само в рамките на Република България за него възниква концентрация от политически риск. Това е рискът от значими политически промени и съществена промяна в провежданите политики и реформи, които да се отразят негативно върху дейността му.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**18. Транзакции със свързани лица**

Идентифициране на свързани лица

Фондът има за свързано лице:

ПОК Доверие АД в капацитета ѝ на компания управляваща активите на Фонда, както и дружествата под общ контрол на дружеството-майка на ПОК Доверие (крайна контролираща компания WIENER STÄDTISCHE Versicherungsverein – Vermögensverwaltung) се считат свързани лица.

<i>Вид транзакция</i>	2023 г.	2022 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
ПОК Доверие АД		
Инвестиционна такса	34,828	31,416
Задължения към ПОК от такси и удържки	3,191	2,734

Свързани лица на Фонда са и ключовия ръководен персонал на ПОК „Доверие“ АД.

19. Условни активи и условни пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искиове.

20. Събития след датата на отчетния период

Икономически условия и макросъбития

Няма значими събития след отчетната дата, които имат ефект върху финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

Този финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на дата 25 март 2024 г.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет и е подписан от негово име от:

Татяна Красиминова Колева
Съставител:

Мирослав Крумов Маринов
Изпълнителен директор

Кирил Константинов Георгиев
Изпълнителен директор

25 март 2024 г.